

Kitap İncelemesi | Book Review

ISSN (çevrimiçi): 2459-0185

Makale Geliş | Received: 16.05.2025

Makale Kabul | Accepted: 17.06.2025

Atıf | Cite as: Sadullah Gülten, “Tahrif ve Tashih: Derviş Gevr/Beyaz Şeceresi’nin Başına Gelenler”, *Türk Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 10(1), Haziran 2025, s. 81-98.DOI: <https://doi.org/10.56252/turktarars.1700539>**TAHRİF VE TASHİH: DERVİŞ GEVR/BEYAZ ŞECERESİ’NİN BAŞINA GELENLER****Sadullah GÜLTEN*****Öz**

Aleviliğin devlet ve toplum nazarında iyice görünür olmasıyla birlikte konuyla ilgili çalışmalar oldukça artmıştır. Bunların önemli bir kısmı amatör araştırmacılara ait olup onlar bir probleme odaklanmaktan ziyade mensubu oldukları ocağın kurucusu ve ocakları hakkında bilgi vermeyi amaçlarlar. Çalışmalarında açık veya kapalı bir şekilde kendi ocak kurucularını ve ocaklarını yüceltirler. Bu yüzden bazıları eldeki belgeleri veya derledikleri rivayetleri ocak mensuplarının hoşuna gidebilecek şekilde aktarmaktan kaçınmazlar. Bununla birlikte bu makalenin konusu onlardan biri tarafından kaleme alınan böylesi bir çalışma değildir. Makale, bir akademisyenin amatör araştırmacıların bile yapmayacağı bir şekilde eldeki belgeleri *güçlü bir sözlü gelenek* vurgusu altında nasıl tahrif ettiğiyle ilgilidir. Yazar, yakın çevresi ve kendi ocak mensuplarıyla yaptığı görüşmelerden derlediği bazı rivayetlerle akademinin meşrulaştırıcı gücünü mensubu olduğu ocak lehine kullanmaktan çekinmemiş, bu uğurda hiçbir akademik kurala uymadığı gibi Alevi-Bektaşî inancının *Eri erden seçen kördür* ve *El ele, el Hakk’a* anlayışına da riayet etmemiştir. Burada Kibar Taş tarafından kaleme alınan *Orta Asya’dan Anadolu’ya Uzanan Köklü Tarihi ile Kureyşan Ocağı* isimli kitap ile kitaptan üretilen *Seyyid Mahmud-ı Kebir’in (Kureyş) Seyyid Mahmud Hayrani ve Derviş Beyaz/Gevr ile Tarihi Bağ* isimli makale incelenerek yukarıda vurgulanan hususlara dikkat çekilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kibar Taş, Şecere, Egosantrizm, Hacı Kureyş, Derviş Gevr/Beyaz.

CORRUPTED AND CORRECTED: WHAT HAPPENED TO THE DERVISH GEVR’S GENEALOGY**Abstract**

Studies on Alevism have significantly expanded with the increased visibility of Alevism in the eyes of state and society. However, a substantial portion of these works have been authored by amateur researchers. Their primary goal is less about addressing specific scholarly problems and more about providing information, from their own perspectives, regarding the founders of the *Ocaks* (sacred lineages) to which they belong or about the *Ocaks* themselves. However, in these studies, they explicitly or implicitly never fail to elevate their *Ocak* and the

* Prof. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Lisanüstü Eğitim Enstitüsü, sadullah-gulten@hotmail.com, Orcid: 0000-0001-9986-4367.

founders of their *Ocaks* themselves above others. Therefore, some of these people (author/researcher) do not hesitate to present existing documents or compiled narratives to their readers, in other words, to members of their *Ocak*, in a manner that would appeal to them. Nevertheless, the subject of this article is not such a work authored by amateur researchers. The article addresses how an academic distorted existing documents under a strong emphasis on oral tradition, in a way that even amateur researchers would avoid. The author, relying on certain narratives compiled from interviews with members of her own *Ocak* and immediate circle, has not hesitated to use academia's legitimizing power in favor of her *Ocak*, disregarding fundamental academic principles and failing to adhere to core Alevi-Bektashi teachings such as “*Eri erden seçen kördür*” or “*El ele, el Hakk’a*”. Here, attention will be drawn to the issues highlighted above by examining the book *Orta Asya’dan Anadolu’ya Uzanan Köklü Tarihi ile Kureyşan Ocağı*, authored by Kibar Taş, and the article derived from this book, titled *Seyyid Mahmud-ı Kebir’in (Kureyş) Seyyid Mahmud Hayrani ve Derviş Beyaz/Gevr ile Tarihi Bağı*.

Keywords: Kibar Taş, Şecere, Egosantrizm, Hacı Kureyş, Dervish Gevr/Beyaz.

Giriş

Alevi ocakları isimlerini genellikle 12-13. yüzyıllarda yaşayan şeyhlerden alır. Onlar bir aşiretin hem dini hem de siyasi liderleri olarak ön plana çıkan karizmatik kişilerdir. Buna karşılık onlarla ilgili dönemin kaynaklarında hemen hemen hiçbir bilgi yer almaz. Çok azı hakkında şecerelelerde, icazetnamelerde ve siyadetnamelerde bazı bilgi kırıntıları bulunur¹. Fakat ocak mensupları için bunlar oldukça kıymetlidir. Zira ellerinde yukarıda bahsedilen belgelerden herhangi birine sahip olan ocak mensupları, bu tür belgelere sahip olmayanlara nazaran üstün bir konumda yer alır. Bu belgelerde bir de şeyhlerin kerametinden bahsediliyorsa belgelerin kıymeti daha da artar. Çünkü kerametli bir velinin neslinden gelmek veya ocağına mensup olmak ayrıcalıklı kabul edilir. Bu yüzden ocak kurucuları veya ocaklarıyla ilgili çalışmalar yapan amatör araştırmacılar ocaklarını diğer ocaklar arasında üstün bir konumda gösterebilmek için ocaklara ismini veren şeyhlerle ilgili sislerle kaplı hayat hikâyelerini ve kerametleri benzer hayat hikâyeleri ve kerametlerin pek çok şeyh için neredeyse birebir anlatıldığına aldırış etmeden okuyucularına sunarlar. Bu husus ocaklarla ilgili akademi dışında çalışma yapanlarda sıkça görülse de bu çalışmada üzerinde durulacağı üzere akademik kariyerini mensup olduğu ocağı yüceltmeye, hasım olarak gördüklerini ise kelimenin tam manasıyla tahfif etmeye çalışan ve bu uğurda eldeki belgeleri tahrif etmekten kaçınmayan akademisyenler de yok değildir. Ocak taassubunu akademik çalışmalara taşımak, dahası eldeki mevcut bazı yazılı belgeleri bu uğurda tahrif etmekten kaçınmamak hem Alevi-Bektaşî inancı hem de akademik metod açısından kabul edilemez birer hakikattir.

Kureyşan Ocağı’na mensup Kibar Taş tarafından kaleme alınan *Orta Asya’dan Anadolu’ya Uzanan Köklü Tarihi ile Kureyşan Ocağı* isimli kitap ile *Seyyid Mahmud-ı Kebir’in (Kureyş) Seyyid Mahmud Hayrani ve Derviş Beyaz/Gevr ile Tarihi Bağı* isimli makalede yukarıda vurgulanan hususların tamamı eksiksiz bir şekilde görülür. Bahsedilen çalışmalarda üzerinde durulacak esas konu I. Mahmud’un (1730-1754) tuğrasını taşıyan Eylül/Ekim 1747 tarihli şecere ile III. Ahmed’in (1703-1730) tuğrasını taşıyan 10 Kasım 1721 tarihli şecerelelerin yazar tarafından nasıl tahrif edildiğidir. Yazarın tahrif ettiği şecereleler 19 sayfa olup yazar bu iki şecereyi de kitabının ekler kısmına almıştır. Bunların yeminli mütercim Süleyman Yaşar tarafından 6 Şubat 1987 tarihinde bazı yerlerinin Osmanlıcadan transkript edildiğini bazı yerlerinin ise Arapçadan çevrildiğini belirtir. Yine çeviri ve transkriptin kendisi tarafından

¹ Sadullah Gülten, *Heterodoks Dervişler ve Aleviler*, Timaş Yayınları, İstanbul 2023.

kontrol edildiğini, bu esnada karşılaşılan bazı hataların düzeltildiğini de kaydeder². Bahsedilen şecereler şöyledir:

a) I. Mahmud (1730-1754)'un Tuğrasını Taşıyan Şecere (Eylül/Ekim 1747 tarihli) (ilk 10 sayfa):

Sayfa 1

Sultan Mahmud bin-i Sultan Mustafa el-muzaffer daima.

Fatihü'l-emlak ve nâsır-ı din Hazreti Hüdâvendîrgâr-ı Sultan Murad Han eâna'llahu'l-melikü'l-müste'an Hazretleri hiyn-i adl-i adaletinde server-i enbiya ve sertâc-ı evliya Habib Muhammed Mustafa Salla'llahu Teâla aleyhi ve sellem nesl-i pâkî't-tahiraddan a'nî seyyidetü'n-nisâ Fatma Hazretlerinden İmam Hasan ve İmam Hüseyin Hazretlerinin evlâd-ı saadetleri kayd ve mukayyed karn ba'de karn batın ba'de batın sahihü'l- istidlâl olan silsile-i müşerref-i mezbure seyyidü's-sâdât es-Seyyid Şeyh Mahmud Hazretleri.

Maa menşurî'l-mübarek südde-i sâadetime gelüb kıran eyledüğümüzde nesl-i kibâr ma'lum-u şevketmakrunum oldukta tabkî aslî'l-meâlî olmağın hasebiyle evkaf ve râbıta olunan silsile-i mezûre mahal-i müstehak ve şâyeste-i emr-i hak olmaları ve ba'de hâza silsile-i mezbureden hâsıl olan evlâd her nerede sâkin ve mutavattın oldukları vûzerâ ve mir-i mirân ve mirlivâ ağa ve müsellel silsile-i mezkûreye zulüm ve teaddisi olursa la'netullahi.

Teâla ve'l-melâiketi ve ve'n-nâsi ecma'in ve her birerleri hadise ve kadimeden müberrâ oldukları ceddimiz Sultan Murad'dan ta sultan ibtidası sultan Alaaddin ve Sultan Orhan Hazretlerinden bu ana kadar silsile-i mezbure ma'lum ve ma'ruf olub külliyyâtı her nerede olursa serbeste eyledüğümüz ve bizden sonra silsile-i mezbure izzet ve hürmet idesiz. Etmeyenin la'netullaha kabil ve müstehak oldukları bilâ şüphedir. Hususen Ali (kerreme'llahu vechehu) ve Fatma (radiye'llahu anha) Hazretlerinden oldukları yarın yevmi'l-mahşeri kübrâda Habib-i Ekrem Hazretlerinin cevabına kâdir olasız. Zira buyurmuşdur "Yenkati'ü küllü hasebin ve nesebin illâ hasebî ve nesebî"

İştihar ve zinhar silsile-i mezburdan ictinâb ve ihtirâz idesiz ve şöyle bilesiz âlâmet-i şerife i'timad kılasız, deyu tahriren fi şehri Ramazani'l-mübarek sene sittine ve mie434 ve elf. Fi mahruse-i Konstantiniyye.

Sayfa 2

a. Şeyh Mahmudu'l-Kebir'in nasihatnâmesi

Evvelâ sırrını sakla, var söyle. Bilâ sebep kimesne ile husumet etme. Sözünde sadık ola. Teenni edici ol. Bir kimesnei zemm ü ğıybet etme. Fukarayı tahkir etme. Ululara riâyeti eyle. Mevti herdem fikreyle. Bilmedüğün kimesne ile mukarın olma. Sana düşmanlığı sebkât olan tiz i'timâd etme. Her nemimelik eden âdemden hakikat umma. Tavazu' ehlî ol. Senden rencide olan vefâ umma. Hizmet ile bir kimesnei tecrübe itmeyince istikametine inanma. Bir günlük musibete sabreyle. Senden büyük olan âdemle mücadele etme. Nice kerre hakikat gördüğün dostundan bir zillet sâdır olmağla terk etme. Müstakîm ol sen sana ne sanırsan âleme dahi anı san. Bir nesne ki zâyi olub ayruk ele gelmesi muhal olandan ötürü ğam yeme. Tâli'in el vermek ile mağrur olma. Dostlarına mürüvvet düşmanına mudâra ile dostu düşmandan fark edüb ânâ göre mukabil ol. Düşman ne kadar hakîr ise hor bakma. Her furumâyeyi getürüb kendüne hemdem etme. Elin ğıybetini sana getüreni dost sanma. Yarı sâdık uteka-i kimya-i ma'kul-Seyyidi ele getürdükçe pekçe sakla. Sakın avrat sözine inanma. Kezâbdan nefret eyle. Dahi deli âdemden ve hasisden kerem umma. Sâlihlerin duâsını almağla sa'y eyle. Devletini düşmandan sakın. Nedâmet-i âlim ve câhil-i kâr iden nikbeti evine götürme. İyilik bilmezlere iyilik itme.

Evvel fikreyle ba'dehu söyle. Bi-emr-i Hûda-i rabbi'l-izzete sığınub ta'ata meşğul ol. Temmet Nasihatnâme-i Şeyh Mahmudu'l-Kebir rahmetü'llahi aleyhi rahmeten vâsiaten.

b. Haza nasihatnâme-i es-Seyyid Şeyh Mahmudu'l-Kebir Sultan Murad Hazretlerine getürüb ziyâdesiyle hazzedüb, hazerde ve seferde beraber getürüb vâfir-i en'âm ü ihân ettiği gece ve gündüz isti'mâl edüb amel ederdi. Anın ile çok yer ve çok kerre düşmana zafer buldu. Nasihatnâme-i evliyâne dedikçe saklardı. Sultan Murad'dan her bir sultana miras kaldı. Ziyâdesiyle amel ederlerdi. Bâd436 bi-rabbi'l-ibâd fe hüve'l-murad ve ileyhi'l-merci'u ve'l-meâb.

c. olduğu meşhur olan sefere alâ (üstünde) nimet geldiği ve alâ ibâdet olduğu halde beşik halinde ibâdet etmiştir. Şevkelu (Şokelu) nâm mevzide sakinler. Bize etrâf ve eknâf cümle bu silsileye olduğu padişah emriyledir. Bu ocak kütükde cümle ocaklardan serbesttir.

d. Fi emma vürud sahib-i hezeh-i menşurü'l-mübarek es-Seyyid Şeyh el-Haci Yusuf ve fethet hezeh-i şeceretü'l-asl min evlâd-i Resulullahin hazeh-i nasihat es-Seyyid Şeyh Mahmud ila Sultan Murad fi şöhet sahihi nesl olubdur. El-aciz el-fakir Veli Efendi el-kuzât-ı Anadolu fi Kostantiniye.

e. Bismillahirrahmanirrahim

"Zafer Allahtan'dır. Ya Muhammed (s.a.v.) müminleri müjdele, fetih yakındır."

Hamd iyilikleri (bize) bahşeden Allah'a mahsustur.

Selâm Allah'ın seçtiği kulları üzerine ve tam ve devamlı olan salat ise seçilen Peygamberi Hazreti Muhammed (s.a.v.) ve onun hidayet yıldızları olan ashabına olsun. Bu, Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.)'in neseb-i şerifidir. Bu husus dîn ve yakîn ehlî olarak bizim indimizde sabittir. Onlar, Paygamber (s.a.v.)'in neslindendirler. Bu neseb-i şerif azizdir. Tarihte ve selefin katında sahihtir. Sultan Murad ile önceki ve sonraki sultanlar indinde de sahihtir. Bu neseb, Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.)'in kızı Fatma ile Hz. Aliyyü'l-Murtaza'nın oğlu İmam Hüseyin'e ulaşır. İşte onlar sadat-ı izâm-ı kirâmın cümlesinden seçilmiş Peygamberin neslindendir. Bu silsileye dahil olub da çıkana ve dışardan girene Allah'ın la'neti olsun. Bu silsileyi bilmeniz lazım. Evvel, âhir ve bâkî olan Allah'tır. Olağanüstü kerametler haseb ve neseb sahibi olan Cenâb-ı Seyyidi'l-Ekber, Sâdâtın Seyyidlerinden ve cümlesi Peygamber (s.a.v.)'in neslindendir.

Sayfa 3

Seyyidu's-Sâdât-ı kiramdan olup, beyne'l-evliyâ ve'l-ulemâ ve's-şeyh ve'l-meşâyih huzurunda ve mahkeme huzurunda ve padişah-ı dînî'l-islâm huzurunda Sultan Murad Tekyesi ile kâffe-i ehl-i İslâm isbatıyla ma'ruf ve meşhur oldukları halen öteden beru meşaihde sabitdur. Ene'l-hakirü'l-fakir..... ufiye anhu'l-âfi kuddise sirrahu'l-azîz.

Seyyid İbrahim bin Seyyid Halil bin Seyyid Muhammed bin Seyyid Mustafa bin Seyyid İbrahim bin Seyyid Şeyh Hüseyin bin Seyyid Şeyh Abdullah bin tâc ve kutbu'l-aktâb Ali bin Seyyid Şeyh Hasan bin Seyyid Şeyh Yusuf bin Seyyid Şey Mahmud bin Seyyid Şeyh İsmail bin Seyyid Şeyh Muhammed (O, zikredilen Seyyid Şeyh Mahmud'un baba bir annesi ayrı kardeşleridir.) bin Seyyid Şeyh Mikail bin kerem ve kerametleri meşhur Seyyid Şeyh Hasan bin Seyyid Şeyh Mustafa bin Seyyid el-fâzıl el-kâmil el-müdekkik es-sâlik Şeyh Subhan438 kaddesallahu sırrahü'l-azîz bin Seyyid Şeyh Ca'fer bin Seyyid el-fâzıl el-kâmil el-zâhid sahib-i tekye Şeyh İbrahim bin Seyyid Şeyh Hacı Halil (K.S.) bin Seyyid Şeyh el-hac Abdulkadir bin Seyyid Şeyh el-hac Muhammed bin Seyyid (isim yazılmamış) bin Seyyid el-fâzıl el-kâmil el-hac İsmail bin Seyyid Şeyh el-fâzıl el-kâmil el-hac Yunus bin Seyyid Şeyh el-meşâyih ve kutbü'l-aktâb el-hac Bekdaş Veli (K.S.) bin Seyyid

² Kibar Taş, *Orta Asya'dan Anadolu'ya Uzanan Köklü Tarihi ile Kureyşan Ocağı*, Kalan Yayınları, İstanbul 2023, s. 266-317.

Şeyh İbrahim bin Seyyid İmâmü'l-Hümmam Musa el-Kâzım bin İmâmü'l-Hümmam Ca'ferü's-Sadık bin İmâmü'l-Hümmam Muhammed Bakır bin İmâmü'l-Hümmam Zeynel Abidin bin Hz. Hüseyin.

Sayfa 4

Büyük nesebe mensub şerefli, kıymetli, abid, müdekkik, fâzıl, kâmil, zaman ve asrının bir tanesi es-Seyyid Şeyh Mahmudü'l-Kebir, Gazi Sultan Murad Han zamanında yaşayan sahîh ve meşhur haberlere göre kerâmeti zahir olan bir zatdır. Sultan Murad Han bazen bizzat bazen başkasının vasıtasıyla O'nun karâmetlerini görmüştür. Künyesi Derviş Beyaz'dır. Lakabı "keramet"tir. Dünya malına meyletmezdi. Kutubdan Seyyid Şeyh Mahmudü'l-Kebir'e sofra gelmiştir. O'nun Seyyid Abdullah ve Seyyid Hâni adlarında iki oğlu vardır. Bu ana kadar mübarek Şecere Seyyid Abdullah'a ulaştırılıyordu. (Silik ve karışık olduğundan okunamayan üç satır ve mühür vardır.)

a-b. Ben İstanbul'da bulunan Rumeli Kazaskeri aciz ve fakir Ahmed bu şecereye baktım, aslının sahîh olduğunu gördüm.

Vaktaki Seyyid Şeyh Mahmud'dan çok kerâmetler görmüştür.

Bu silsileye kendi zamanında on iki aşiret ve kabile bağlanmıştır. Silsileye bağlı olan oniki aşiret şunlardır: (Elimizdeki belgenin bazı yerleri fotokopiden dolayı siyahlaştığı için bazı isimler eksik ve hatalı okunmuş olabilir.)

1. Muhammed tâlib min kabileti Milli el-müsemma Pürnur
2. Abdullah tâlib min kabileti İzol el-müsemma Üçayak
3. İki Bölük lakablı Ali tâlib min kabileti Haydar el-müsemma Bedirgün
4. Mustafa tâlib min kabileti Karsan el-müsemma Hançerdik.
5. İbrahim tâlib min kabileti Lâl el-müsemma Beli Kara (?)
6. Mahmud tâlib min kabileti Arab Tahir el-müsemma Berek (?)
7. Mehmed444 tâlib min kabileti Dada el-müsemma Börkü Uzun
8. Yusuf tâlib min kabileti Zor Veliyan446 el-müsemma Kıl/Kıl
9. Abbas tâlib min kabileti Merdis el-müsemma Külâh ...
10. Hasan tâlib min kabileti Ba(ba) İlyas el-müsemma Hânevar
11. Timur min kabileti Şakak/Şikak el-müsemma Börk Yudan
12. Cafer tâlib min kabileti Delisenler (Delihasanlar'ın kısaltması olabilir) el-müsemma Yüksek (Üksek) Dağ

Silsile-i mezbure cümle ocakların büyüğü olduğu hasebiyle ... şehir ... köy bu silsile evlâdlarına izzet ve hürmet etmiyenin bir türlü sevaba kadir olmadığı bilâ şüphedir.

Hacı Bektaş-ı Veli Hazretleri ateş üzere namaz kılub hiç kendüne bir keder gelmedi. Silsile-i Muhammedi kerâmet ve duâdan hâli değildir.

Şuhudu'l-hal

Seyyid Muhammed bin Yakub me'zûn, Murad Efendi ibni Süleyman Efendi me'zûn sâkin-i Bağdad, Ahmed Efendi ibni İmran Efendi me'zûn sâkin-i Bağdad, Şeyh Ali ibni İbrahim sâkin-i Bağdad, Eyyüb efendi ibni Resul me'zûn sâkin-i Bağdad, Abdullah Efendi bin Mahmud Efendi me'zûn sâkin-i Bağdad,

Mahruse-i Bağdad en-nâib es-seyyid Ahmed ufiye anhu.

Tâlib molla Abdullah min kabile-i Berteyi, tâlib molla Ali min kabile-i Has, tâlib molla Mahmud min kabile-i, tâlib molla Kasım min kabile-i Bâdil, tâlib molla Ali min kabile-i Çaçak Zir, tâlib molla Ahmed min kabile-i Hemlâzal/Mimlâzal, tâlib molla Nebi min kabile-i Zaza, tâlib molla reso min kabile-i Kâşir, tâlib molla İbrahim min kabile-i Celfar.

Sayfa 5

a. Sultan Murad'ın nâibinin halifesi ben zayıf kul, aciz, fakir Seyyid Halil, Hz. Muhammed Mustafa (S.A.V.)'ya ulaşan Seyyid Şeyh Mahmud'un şerefli nesebine baktım ve doğru bulup imza ettim. Allah o ikisini affetsin.

b. Bu şerefli neseb önceki sâdât ve nakibler (Allah cümlesinden razı olsun) yazıları ile karşılaştırıldı. Kars nakiblerinin nakibi fakih Ahmed el-Hüseyini bunu yazdı. Allah onu affetsin. (Mühür)

c. Erzurum Kadısı Abdullah el-Amasî bunu aslı ile karşılaştırdı. Allah onu muhafaza eylesin.

d. Şeyhü'l-islâm Abdulcelil oğlu Halil el-Amasî bu silsileyi muvafık bulub imza ettim.

e. Bağdat'ın fethi zamanındaki (meşhur) tarihi ateş hadisesi sene 730.

Derviş Beyaz, Sultan Murad Han'ın tebaasından Muhammed adındaki zât ile büyük bir dağ gibi yanmakta olan ateşe girib yedigün kaldı. Ateşin etrafındaki halk korkularından iki fersah uzaklaştılar. Bu hal Hacı Bektaş-ı Veli'nin himmetiyle meydana gelmiş, onlar yedigün sonra ateşten sâlimen çıkmışlardır.

Sultan Murad Han, Muhammed'e ne gibi acaib haller gördün, diye sordu. O da; reyhanlar, kar ve buz gibi şeyler gördüm, ateşin eserinden bir şey görmedim. Çok yüksek beyaz bir bina ve Derviş Beyaz'ın da beyaz bir kuş gibi bu binanın üzerinde olduğunu gördüm. Sonra Derviş Beyaz binadan indi, elimden tutup, huzurunuza getirdi, dedi. Bunun üzerine Sultan Murad'ın o dervişi "Beyaz Kuş ve Beyaz Kubbe" ile lakablandırdığını doğrudur. Selefden rivâyet edilmiştir.

f. Ben Erzurum Kaimmakamı fakir seyyid Muhammed mümin, bu şecerenin aslını alıp baktım, okudum, mutalaa ettim. Aslının sahîh olup ziyade ve noksanı olmadığını gördükten sonra imza ettim. Allah onu affetsin. (Mühür)

g. Ben Diyarbakır Nakibü'l-eşrafı seyyid Halil oğlu fakir Yusuf imza talebinde bulunulması üzerine bunu imza ettim. Allah onu affetsin. (Mühür)

h. Sultan oğlu Fakih Abid bunun sahîh olduğunu yazmıştır. Allah onu affetsin.

i. Bu bize arz edilince, şahitleri istedik. Onlar geldi. Bu şecere-i mübarekenin doğru olduğuna şahadet ettiler. Ben hakir, fakir Ahıska Nâibi Hacı Dervişim.

ı. Bu bize arz edilince, şahitleri istedik. Onlar gelip bu mübarek şecerenin doğruluğuna şahadet ettiler. Ben Palu Kadısı İstanbul Nakibu'l-Eşrafı hakir, fakir Hasan'im. Allah onu affetsin.

j. Bu bize arz edilince, şahitler istedik. Onlar gelip, bu şecere-i mübarekenin doğruluğuna şahadet ettiler. Ben Harput Nâibi hakir, fakir Mehmed oğlu Ahmed'im. Allah onu affetsin.

Sayfa 6

Bismillahirrahmanirrahim.

El-hamdu lillahi rabbi'l-âlemin ve's-salatu ve's-selamu alâ Seyyidina Muhammedin sallallahu teâla aleyhi ve sellem.

a. Hamd, tevhidi hususunda bize emir veren Allah'a mahsustur. Kumlar adedince salat ve selâm, peygamberlerin eşrefi, onun al ve ashâbı üzerine olsun. Bu silsile hak ve yakini artırır. Fikrinden küfür ve nifakı kaldırır, seni Allah yoluna da'vet eder. Üzerine ilk vâcib olan, saygı göstererek bu silsileyi tanımandır.

Peygamberlerin mucizeleri ile Resulullahın ilhamı ile verilen velilerin kerâmeti hakdır. Kitap, sünnet ve icma'a uygun olmayan olağanüstü haller istidracdır. Peygamber (S.A.V)'in ilhamı hüccetdir. Çünkü o ilham Allah tarafından kensine verilmiştir. Bunun dışındakilerin ilhamı hüccet değildir. Zira onlar günahdan ma'sum değildirler. Gerçek veli, derecesinden düşmez. İsmet, veliliğin şartlarından değildir. Veli ile Nebi ser'i tekliflerin kendilerinden sakıt olacağı dereceye yetiştiremezler. Hadis-i Kudside vârid olmuştur ki; "Dördüncü Semâ'da Meleklerin

büyüklerinden yetmiş bin saf vardır. İmam Hasan için istiğfar ederler. Beşinci Semâ'da da yetmiş bin saf Melek İmam Hüseyin, O'nu sevenler ve O'nun neslinden olanlar için istiğfar ederler." Ya İlâhi bizi onların zümresinden haşret. Bizi onların muhabbetiyle doldur ve bizi onların yollarına hidâyet ve irşad et.

b. Çerçeve içinde Ayete'l-Kürsi yazılmış.

c. Hamd Allah'a, salat ve selâm Rusulullah'a olsun. Alimlerden, Araplardan, Acemlerden, köylerden, şehirlerden herkesin ma'lumu olsun ki bu tescil edilen şecerede geçen bütün ebeveynin haseb ve nesebleri aşağıda gelecek kişilerin şehadeti ile sâbit olmuştur. Haremeyni's-şerifeyn hacısı Hacı Mustafa oğlu İskenderi Hacı Ali, Hacı Hasani's-Seybani oğlu Hacı Yusuf'dan o, şemdinü'l-mısıri'nin oğlu Zeynü'l-Arab'dan, O, Şeyh Üveysü'l-Baküvi'nin oğlu Şeyh Süleyman'dan, o, Ziyaeddin oğlu Seyyid Ali'den, o, Şeyh Abdulfâfir oğlu Şeyh Veli'den, Hz. Ali (R.A.)'nin oğlu Hz. Hüseyin'e kadar baba ve annelerinin isimlerini zikrederek rivayet edip şahitlik etmişlerdir.

Şeyh Veli, Şeyh Aliyü'l-Medeni'nin oğlu Şeyh Hamza'nın o da Şeyh Ahmedü'l-Bağdadi'nin, o da âdil şahitler huzurunda Şeyh Süleyman el-Bağdadiyyü'l-Kureyşî'nin oğlu Şeyh Faris'in, o da Ahmedü'l-Mekki'nin oğlu Şeyh Muhammed'in şehâdetiyle bu şecereyi kesin ve doğru delillerle isbat etmişlerdir. Ya İlâhi sen bizleri dünya ve ahirette meşhur ve bilinen onların zümresi haşreti ve bereketleriyle bizleri bereketlendir. Amin.

d. Hamd, başlangıcı olmayan evvel, sonu olmayan ahir, semedaniyet ve ferdaniyetle muttasıf olan Allah'a mahsustur. Salat ve Selâm (O'nun peygamberleri ve ashabına olsun).

Ey kardeşlerim; dünya ve ahirette Allah'ın selâmı üzerinize olsun. Şüphesiz bu silsile gâib ve zâhir olanlar arasında ma'ruf ve meşhurdur. Onlar Resulullah (S.A.V.)'in evlâdındandır. Ey kardeşler gerçekten bu büyük bir nesildir. Ehl-i din ve yakının tahkikiyle Seyyidü's-Sâdât'ın neslinden oldukları muhakkaktır. Onlar, Hz. Ali (R.A.)'in sulbünden, Hz. Muhammed (S.A.V.)'in kızı Hz. Fatma'nın batnındandır.

Peygamber (S.A.V.)'den rivâyet edilmiştir. "Benim haseb ve nesebimden başka bütün haseb ve nesebler kesilir. Allah'ın velileri için korku yoktur. Onlar mahzum da olmazlar. Ağâh olun benim velilerim kubbelerimin altındadırlar. Benden başka onları tanıyan yoktur."

İşte bu silsile büyüktür, ma'rufur, sahih sulden Oniki İmam'a kadar iner. Bu nesil Hz. Muhammed Mustafa (S.A.V.)'me râcidir. Hz. Muhammed şecerenin aslıdır. Diğerleri onun evlâdıdır. Kim bu nesle kötülük müdahale eder ve bu nesle kahr, cebir ve zulüm ederse, Allahu Teâlâ'nın, Meleklerin ve bütün insanların la'neti onların üzerine olsun.

Sayfa 7

Bismillahirrahmanirrahim.

a. Bu neseb-i şerif, Hacı Bektaş-ı Veli (K.S.E. (kudde's-serrehu'l-eziz))'in soyunun Resulullah (S.A.V.)'in torunlarına dayandığını sahih delillerle isbat eder. Bu hadise Ravza-i Mübareke yanında müslüman hacılarla Medine ehline komşu olanlar huzurunda sabit olmuştur. Daha sonra önceki ve sonraki nakiblerle müslüman kadınlarının nâibleri ve din ilimlerinin tâlibleri indinde sabit olup, İmam Hüseyin'den bu zamana kadar kayıd ola gelmiştir. Kötülükle bu silsileye müdahale edene Allah la'net etsin. (Bu silsileye) dışardan girene ve çıkana ve bu silsile mensublarına cebr ve kahr edene de Allah la'net etsin. Bu silsileye râğbet edene ise Allah rahmet eylesin. Bu nesil evliya arasında büyük bir nesil olub, zâhir ve gâib arasında ma'ruf ve ma'lum, dünya ve ahirette meşhurdur. Ya İlâhi, onların zümresi arasında haşret onların bereketleriyle bizi menfaatlandır. Amin ya Muin. Ben Şam-ı Şerif şehri Nâibi hakir, fakir Şakir. (Mühür)

b. Bundan sonra Seyyidü'l-Ekber453, olağanüstü haller ve kerâmet sahibi tahir, haseb ve neseb ehli, yani Resulullah (S.A.V.)'in evlâdından Seyyidü's-sâdât bu sâlih kişi ilim sahibi es-Seyyid Ahmed gelir.

es-Seyyid **Ahmed** bin sâhibü'l-ilm Seyyid **Muhammed** bin sâhib-i riyâzet Seyyid **Polad** bin sâhib-i riyâzet Seyyid Şeyh **Şemdin** bin sâhibü'l-kerâmet Seyyid Şeyh **Murad** bin sâhibü'l-ilm Seyyid Şeyh **İbrahim** bin sâhib-i ilmü'l-münteha, sâhibü'l-kerâmetü'l-kesir-i sahih454 Seyyid Şeyh **el-Hac Yusuf** bin sâhib-i ilm Seyyid Şeyh **Abdullah** bin sâhib-i çilehâne-i sahih Seyyid Şeyh **Veli** bin sâhibü'l-ilm, sâhibü'l-kerâmet Seyyid Şeyh **Muhammed** bin sâhib-i ilmü'l-münteha, şeyhü'l-meşâyih, kutbu'l-aktâb, sâhibü'l-kerâmetü'l-kesir beyn el-ga'ib ve'l-zâhir **el-Şeyh Mahmud** bin sâhib-i riyâzet Seyyid Şeyh **Ali** bin sâhibü'l-ilm, sâhib-i nesl-i azâm-ı fâzil Seyyid Şeyh **Hasan** bin sâhibü'l-ilm, sâhibü'l-kerâmetü'l-kesir **Aliyü'l-Kebir** bin sâhib-i vera' el-takva Seyyid Şeyh **Hüseyin** bin sâhibü'l-keşf455, sâhibü'l-kerâmetü'l-kesir-i sahih **Abdullahi'l-Kebir** (K.S.E.) bin şeyhü'l-meşâyih, kutbu'l-aktâb, sâhibü'l-keşf, sâhibü'l-kerâmetü'l-kesir-i sahih **Mahmudü'l-Kebir** bin sâhibü'l-kerâmetü'l-gazâ' me'e küffâr Seyyid Şeyh **Mikâil** bin Seyyid Şeyhü'l-kirami'l-eâzzi'l-ecel sâhibü'l-kerâmetü'l-meşâyih456 sâhibü'l-kerâmetü'l-meşhur ve haza sâhibü'l-keşfü'l-meşhur eş-Şeyh **Hasan** (ve ahii sahib-i riyâzet Şeyh Ali) bin sâhibü'l-kerâmet ve haza sâhibü'l-gazâi'l-bahr me'e küffâr Seyyid eş-Şeyh **Mustafa** bin Seyyid el-fazil el-kâmil el-müdekkik el-nâsik el-salâk eş-Şeyh **Subhan** (K.S.E.) bin sâhibü'l-kerâmet Seyyid Şeyh **Ca'fer** bin Seyyid el-fazil el-kâmil ez-zâhid sâhibü'l-müdekkik el-muhakkik el-Hac **Halil** (K.S.E.) bin Seyyid Şeyh el-fazil el-kâmil el-Hac **Abdülkadir** (K.S.E.) bin Seyyid Şeyh el-fazil el-kâmil el-müdekkik el-muhakkik el-nâsik el-salâk el-Hac **Muhammed** (K.S.E.) bin Seyyid Şeyh el-fazil el-kâmil el-verai't-takva el-Hac **Hüseyin** (K.S.E.) bin Seyyid Şeyh el-fazil el-kâmil ve hüccetihî ba el-kerâmetihî el-Hac **İsmail** bin Seyyid Şeyh el-fazil el-kâmil ve hüccetihî mebruzet457 el-Hac **Yunus** (K.S.E.) bin Seyyid şeyhü'l-meşâyih ve kutbu'l-aktâb ba el-kerâmet el-Hac **Bektaş Veli** (K.S.E.) bin Seyyid Şeyh **Musa** bin Seyyid Şeyh **İbrahim** bin Seyyid İmamü'l-Hümmam **Musa el-Kazım** bin Seyyid İmamü'l-Hümmam **Ca'ferü's-Sadık** bin Seyyid İmamü'l-Hümmam **Muhammed el-Bakır** (R.A.) bin Seyyid İmamü'l-Hümmam sâhib-i kırâni'z-zaman, yezid ve küffâr ve zındığı katl eden Zeynel Abidin (ve O Aliyyü'l-Esgar'dır) bin Seyyidü's-Sultanu'l-evliya, Şehidü'l-Kerbela (ki yezid eliyle şehit edilmiştir) Hüseyin bin Aliyyü'l-Murtaza.

Seyyidü's-Said olan Hz. Hüseyin Resulullah (S.A.V.)'in torunudur. Hadisi şerifte şöyle buyrulmuştur: "Ben ilmin şehri, Hz. Ali ise o şehrin kapısıdır." Allahu Teâlâ'nın rızası cümlesinin üzerine olsun.

Sayfa 8

a. Hz. Ali (Keremallahu Vechehu) mağrib tarafına gazaya çıkmıştı. Orayı feth edüp, askeriyle deniz kenarına geldiğinde akşam namazı vakti girmişti. Askeriyle akşam namazını kıldıktan sonra, gecenin ilk dört saatini oturarak geçirdiler. O sırada ansızın denizden bir hayvan çıkıp, kıyıya yanaştı. Onun başı, nuamenin (?) başı, yüzü insan yüzü, ayakları deve ayağı ve kuyruğu balık kuyruğu gibiydi. En yüksek sesle meâlen şöyle tesbihe başladı. Sesini bütün asker işitti. "Lâ ilâhe illallahü'l-Azizü'l-Cebbâr Muhammedun Resulullahi's-sadıkü'l-Muhtar Ali galibün mübârizü'l-kerrâr ve seyyidü'l-ebrrâr ve Fâtihü'l-emsrâr femen ebğaza Aliyyen ve neslehu ve aleyhi la'netü'l-meliki'l-Cebbâr." (Yani: Aziz ve Cebbâr olan Allah'tan başka ilâh yoktur. Sadiku'l-Muhtar olan Hz. Muhammed O'nun resulüdür. Şehirlerin fâtihî, iyilerin efendisi ve düşmana karşı defalarca galib gelen ise Hz. Ali'dir. Kim Ali ve nesline buğz ederse, Cebbâr olan Allah'ın la'neti onun üzerine olsun.) diye bağırđı. Gece yarısı olunca tekrar şöyle tesbihe başladı: "Vaad ve vaidinde sadık olan Allah'tan başka ilâh yoktur. Hidâyet ve irşad eden Hz. Muhammed, Allah'ın resulüdür. Hz. Ali daima gâlib ve muzafferdir. Kim Ali ve nesline buğz ederse, Cebbâr olan Allah'ın la'neti onun üzerine olsun". Seher vakti olunca yine meâlen şöyle zikre başladı: "Settâr ve Rab olan Allah'tan başka ilâh yoktur. Mağaraya giren Hz. Muhammed (S.A.V.) Allah'ın resulüdür. Ali ise küffâr fatihidir. Kim Ali ve nesline buğz ederse, Kahhar olan Allah'ın la'neti ve gazabı onun üzerine olsun." diyerek denize geri döndü. Hepisi bu hayvanın sesini işitti. Bu Akaid'den alınmıştır.

"La ilâhe illallah Muhammedu'r-Resulullah, Lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâh"

b. Bu neseb-i şerifin içeriği, es-Seyyid Şeyhü'l-islam Nakib-i müşârûn ileyh olan Muhammed katında sabit olmuştur. Allah aziz sırrını takdis eylesin (Mühür)

c. Bu neseb-i şerifin içeriği, Nâkib-i müşârûn ileyh Seyyid Yunus Hüsameddin el-Kâri'nin katında sâbit olmuştur. (Mühür)

- d. Bu neseb-i şerifin mazmunu Nâkib Seyyid İbrahim bin Seyyid Halil bin Seyyid Mahmud katında sabit olmuştur. Allah onları affetsin.
e. Bu neseb-i şerifin mazmunu Nâkib Şam-ı şerif halifesi Muhammed ibni İbrahim katında sabit olmuştur. Allah onları affetsin.
f. Bu neseb-i şerifin mazmunu, Haleb’de bulunan Nâkib fakir hâkir Emin Muhammed bin Mustafa katında sabit olmuştur. Allah onları affetsin.

Sayfa 9

a. Bu neseb-i şerif şer’i hakimlerin imza ve mühürleriyle imzalanıp mühürlenip Bağdad nâkibleri katında sâbit olmuştur. Bu silsile-i mübareke nesl-i kirâmın ve sâdât-ı izâmın silsilesidir. Eşayir ve kabilelerden, şehirli ve köylülerden, Allah’a ve ahiret gününe inanan bu silsileye saygı ve iyi niyetle bakar. Hakaret ve buğz ve düşmanlık gözüyle bakmaz. Kim bu silsileye öfkeyle bakarsa Peygamber (S.A.V.)’in şafaatından mahrum olur.

Bu mübarek menşurun sahibi es-Seyyid Şeyh Murad yanımıza gelip, bu menşuru bize göstermesi üzerine, mübarek şecereyi açıp okuduk. Anladık ki bu şecere nesl-i kirâmın, sâdât-ı izâmın ve seçilmiş Peygamber’in şeceresidir. Ben, Bağdad şehrinde oturan fakir, hakir, nâkib Muhammed, Bağdad meşâyihinin huzurunda imza ettim. Bu büyük neslin silsilesine râğbet göstermeyen veya kötülükle ona müdahale edene Allah la’net etsin. Allah bütün kulların rabbidir. Dönüş ve varış O’nadır.

Ayet meâlî: “Muhammed (S.A.V) sizden herhangi birinin babası değildir. O ancak Allah’ın Resulü ve Peygamberlerin sonuncusudur. Şübhesiz Allah herşeyi bilendir.”

Bu silsile Hısn-ı Mansur’da, tekkelerde birçok müslüman sultanların hüsn-ü kabulüne mazhar olmuştur. Allah onların mülklerini dünyanın sonuna kadar bu silsilenin bereketiyle, Nebiyy-i Muhtar (S.A.V.)’in hürmetiyle dâim etsin. Bu büyük neslin, Peygamber (S.A.V.)’in nesli olduğu din ve yakın ehli katında subut bulmuştur.

b. Bu mübarek menşur sahibi es-Seyyid Şeyh Mahmud, Sultan Murad Han (Allah O’na yardım etsin)’in yanına gelince, Sultan Murad bu menşurun Hz. Muhammed Mustafa (S.A.V.)’in temiz neslinin şeceresi olduğunu kabul etti.

Bu silsileye zulm edene la’net okudu ve ona râğbet edene rahmet diledi. Tekrar ileri gelenler ve halkdan bu silsileye zulüm eden herkese la’nette bulundu. Ben Peygamberlerin efendisi (S.A.V.)’in ümmetinden İstanbul Nâibi hakir, fakir Mustafa. Bâki olan Allah’tır. 15 Şevval 730 senesi Bağdad’ın fethi zamanında vuku bulmuştur. Veziri dini bütün Yakub Paşa hazretleri idi.

c. Bu şecere-i mübareke sahibi yanımıza gelince ondan şahid istedik. Bunun üzerine Hatib Mehmed Efendi ve Derviş Ahmed mezkûr şecerenin doğruluğuna şahitlik ettiler. Ben İstanbul Nakibü’l-Eşrâfının Kaimmakamı ve Amed şehrinin Nâkibi fakir İbrahim oğlu seyid el-Kadir’im. Allah onları affetsin. (Mühür)

d. Bu mübarek şecere sahibi yanımıza gelince ondan şahid istedik. Bunun üzerine Hatib Mehmed Efendi ve Derviş Ahmed mezkûr şecerenin doğruluğuna şahidlik ettiler. Ben İstanbul Nakibü’l-Eşrâfının Kaimmakamı ve Amed şehri Nâkibi Şeyh Said oğlu Seyyid Zülkif’im. Allah onları affetsin. (Mühür)

Sayfa 10

e. (sayfa 9’dan devam) Peygamber (S.A.V.): “(Bu silsileye) dışardan giren ve çıkana Allah la’net etsin. Siz benden sonra neslimi koruyun.” diye buyurmuştur. Yâ ilâhi bununla amel edene rahmet ve mağfiret et.

a. Ben İstanbul Nakibü’l-Eşrâfının Kaimmakamı Seyyid Yusuf oğlu hakir ve fakir Seyyid Halil bu şecereye bakıp imza ettim. Allah onları affetsin.

b. Ben İstanbul Nakibü’l-Eşrâfı ve İstanbul Kaimmakamı Seyyid Mahmud oğlu Seyyid Muhammed’im. Bu silsilenin muhtevasının doğruluğuna itibar edip, onunla amel ederek kabul ettim. Allah onları affetsin.

c. Nebiyy-i Muhtar (S.A.V.)’in sözünün mucibince, bu silsileye dışardan giren ve çıkana la’net edileceğini açık şekilde yazdım. Bu büyük silsile Seyyidlerin Seyyidi Resulullah (S.A.V.)’in evlâdının silsilesidir. Ben hakir Kadı Mustafayım. (her iki tarafta da aynı yazılmış).

d. Bu menşurun muhtevası doğrudur. Kabule şayandır. Bunu Oltu şehri Nâibi (Allahu Teâla’ya muhtaç) Seyyid Şâkir yazdı. Allah onu affetsin. (Mühür)

e. Hayır ve bereket için bu silsileye gayb âleminden bir taş geldi. Bu taşı Kutbun himmetiyle insan ve hayvanların hastalığına şifa olması umulur. Onun menfaati sayılmayacak kadar çoktur. Taşın şekli, yukarısı küçük, alt tarafı büyük, üzerinde gaybdan bir yazı vardır. O yazıyı kimse okuyamıyor. Yâ ilâhi sen bizi onların zümresinden haşret ve bereketleriyle bereketlendir. (Mühür)

f. Ben İstanbul eşrâfının kaimmakamı Çıldır Eyâleti’nin Nakibi fakir Hüseyin’l-Hasaniyim. Buna bakıp imza ettim. (Mühür)

g. Bu şecere 1084459 hicri senesinin Muharrem ayında Bağdad’da bulunan Şeyh Abdulkadir Ceylani (Rh.a.) Tekkesi’nde alimler, talebeler ve meşâyih huzurunda ziyadesiz ve noksansız olarak nakledilmiştir.

Bu mübarek şecereyi Şeyh Mahmudü’l-Kebir, Sultan Murad Han bin Sultan Osman 460 zamanında eski nüshasından istinsah etmiştir. Bu menşur ilk defa H.150, sonra Medine-i Münevvere’de H.250, sonra Bağdad’da H.380, sonra Kostantiniye’de H.540, sonra’da H.670, sonra Kalipol’da H.860, sonra Bağdad’da H.940, sonra Kostantiniye’de H.1000’de yazılmıştır.

h. Vaktaki bu şecere yenilenürdü, eskisi kalur idi padişah hazinesinde. Böylece ma’lum oluna.

ı. Bu şecerenin tarihine baktığımda eski ve Seyyidü’s-sâdât’tan geldiğini ve aslının sahih olduğunu gördüm. Ben hakir, fakir Kalipoli Kadısı Salih’im. (Mühür)

j. Bu şecere Sultan Murad’dan evvel ve cümle padişahlardan evvel var idi. Vaktaki bu şecere sahibi es-Seyyid Şeyh İbrahim yanımıza gelub kıraat-ı tarih olunduktan sonra, sahihü’l-asl olduğu sabit olmuştur. Ben Medine-i Münevvere Nâibi Yusuf. (Mühür)

Şuhudu’l-Hâl

es-Seyyid Muhammed mezun, el-Hac Mahmud Talib, Nâbi efendi mezun, Tavuskârî Mehmed efendi mezun, Dağıstanlı el-Hac Mehmed efendi, Giritli Şâkir efendi, Hüseyin efendi Behtânî mezun.

b) III. Ahmed (1703-1730)’in Tuğrasını Taşıyan Şecere (10 Kasım 1721 tarihli) (11-19 arasındaki sayfalar):

Sayfa 11

a. Nişân-ı şerif-i sâmi mekân-ı Sultanî tuğra-yı cihan sitan-i hakanî oldur ki

b. Bismillahi iptida Sultan Alaaddin sinn 641, Sultan Orhan sinn 701, Sultan Murad-ı evvel sinn 730, Sultan Bayezid sinn 791, Sultan Mehmed sinn 804, Sultan Murad-ı Sani el-meşhurü’d-dünya ve’l-ahire sinn 824, Sultan Mehmed-i Sani sinn 850, Sultan Bayezid-i Sani sinn 886, Sultan Selim-i Evvel sinn 918, Sultan Süleyman sinn 936, Sultan Selim-i Sani sinn 948.

c. Bu şecere-i mübareke Sultan Alaaddin’dan II. Sultan Selim’e kadar bütün sultanlar tarafından imzalanmıştır. Bu mübarek silsile İmam Hüseyin’den bu ana kadar gelmiştir. Dünya ve ahirette bilinir. Batın tertibi üzere doğru kaydedilmiştir.

Allahümme ehşarna fi zumre tehum âmin sümme âmin.

d. Ya Seyyidü’s-sadât ve mefhar-i mevcudat Server-i Enbiyâ ve Sertâc-ı Evliyâ Muhammed el-Mustafa sallallahu Teâla aleyhi ve sellem hazretlerinin nesl-i pâkî’t-tahirâtan **es-Seyyid Şeyh el-Hac Yusuf** hazretleri maa menşurâ.

e. Südde-i Saadetime gelüb, menşuru’l-mübareki kıraat eylediğimizde sahihü’l-medlul olan silsile-i mezbureye her kim dahl ve taarruz ve zulum ederse Muhammed el-Mustafa sallallahu Teâla aleyhi ve sellem’in şefaâtı kübrâsından mahrum olub efzalu’l-huzaf (?)

f. silsile-i mekure her nerede sakin ve mutavattın olursa her bir kendi karyesine (?) dahl ve taarruz olursa Allah'ın la'neti ve yer ve göğün la'neti ve melâikenin la'neti anın üzerine olub,
g. arz ve hürmet göstermezse Muhammed el-Mustafa'ya ihanet ve biyânet etmiş olur. Zira buyurmuştur. "Yenkatı'ü küllü hasebin ve nesebin illâ hasebî ve nesebi beyne'l-enâm" ammena'llahu min berekâtihim ilâ yevmi'd-dîn amin bi-hürmeti Taha ve Yâsin.
h. Tahriren el-yevm mübareküllezi fi işrine min şehri Muharrem senete erba ve selasina ve mie ve elf. (20 Muharrem 1134).

Sayfa 12

1. Ey Cebbâr-ı âlem-i bî zevâl,
Bî şerik bî nazir bî misâl
2. Aşkla aşikane hu hu hu,
Sıdkla Sıdikane hu hu hu.
3. Beyân edelim bu kâinatı,
Mücmelen evvelin ahirin tafsilâtı.
4. Hak Teâlâ ne yaratdı evvela hu,
Cümlesinden evvel ol ola.
5. İbtida yaratdı Nur-u Muhammed hu,
Ol Allahu Ahad Ferdu's-Samed.
6. Andan sonra yaratdı bir ağaç,
Dört budağı vardır izdiâc.
7. Koydu ol nuru ağaç üstüne,
Tesbih edüp üstünde kırk bin sene.
8. Her sırr-ı Ali Şahi Merdan ol Veli,
Seyyidlik Hasan Hüseyin'e ol nurdan olmuştur beli.
9. Andan sonra dört bahr yaradup,
Kudretinden anları izhar edüp.
10. Adları verdi anda Rabbi'l-İzzet,
Bahr-ı İrfan, Bahr-ı Kudret, Bahr-ı İzzet, Bahr-ı Minnet
11. Ol vakitte Hasan Hüseyne Seyyid olup ikrâr,
İkisine sâbit etdi ol Perverdigâr.
12. Ol nur dört bahrda büründü,
Tesbih edüp emr-i Hak ile gezindi. 234
13. Emma ne kadar meks olur peder ol bahrda,
Beyan edelim her birinde ey dede.
14. Bahr-ı İrfan'da etdi bin yıl ibâdet,
Seyyidlik Hasan Hüseyin'e oldu ehl-i saadet.
15. Bahr-ı minnetde durub bin ol nur-u zât,
Gezûb tesbih etdi ibâdet.
16. Bahr-ı izzet'de bin yıl etdi sâkin,
Rabbini bir bilüb durdu mutavattın.
17. Bahr-ı Kudret'de durdu yine kırkbin yıl,
Hasan Hüseyne Seyyidliği ol nurdan bil.
18. Haza'n-nur hulika fi'l-ezel,
Nahnu Seyyidü's-Sâdât fi'l-ezel.
19. Andan sonra kudretinden bir kandil-i muallak,
Ol nur kırkbin sene meks olunub bi-emri hak.
20. Andan sonra yarıldı oniki hicâb,
Her biri hoş münevver der hisâb.
21. Kudret hicabları didi anları,
Azîm yaradub nurdan anları.
22. Her bir hicab ardında oldu sâkin,
Bin senelik tesbih edüb mutavattın.
23. Ol nurdan Hasan Hüseyne,
Seyyidlik nasb oldu ol hiyene.
24. Fehaza'n-nur hulika fi sâl-ı ibtida,
Kassemna fi'n-nur minhu kad bedâ.
25. Hak Teâlâ ol nurdan bi cevher,
Yaratdı ol Hâlık etdi nazar.
26. Heybet ile nazar etdikçe iki bölündü,
İkisinde dahi su kesildi.
27. Nisf-i evvel heybet gözine virdi,
Nisf-i sâni şefkat gözine virdi.
28. Evvelki bahr olub kaynadı,
Korkusundan bir lahza durmadı.
29. Nisf-i sâniye rahmedüb hoşbil,
İkrar idüb kerem etdi anda bil.
30. Fehaza'n-nur hulika fi'l-akdem,
Yu'ta Seyyidün ile'l-Hasanî'l-Hüseyin fi'l-adem.
31. İnşâe Allahu Teâlâ nasibimiz anda var,
Sekiz uçmağı andan itdi var.
32. Kaynamakdan hâsıl oldu keff-i duhan,
Keff-i pür olub duhân-ı âsumân.
33. Emma ol duhân yedi tabak,

Bir bir üstünde durdu, nizâm verdi ol Hak.
34. Evvelkisi bakıra döndü,
İkincisi demirden yaradıldı.
35. Üçüncüsü gümüşden462 oldu yâd,
Dördüncüsü altundan oldu abâd.
36. Beşincisi lü'lü'den oldu icâd,
Altıncısı yakut-u ahmerden oldu bünyâd.
37. Yedincisi zümrüd yeşilden,
Dizildi cümlesi ol nurdan.
38. Yedisi birbirinden ıraklığı,
Beşer yüz yıllık oldu aralığı.
39. Kalınlığı yine öyle olmuştur,
Cümlesi ol duhandan dizilmiştir.
40. İçlerinde var melekler yaradı Hak,
Cümlesi rabbını bilübdürler masebak463.
41. Tesbih edüb daima emr-i Hakda,
Key rûku key sücud edüb masebakda.
42. Küllühu hulika fi haza'n-nur fi'l-evvel,
Ekarre Seyyidü's-sâdât ile'l-Hasan ve'l-Hüseyin fi'l-ezel.
43. Söylendi yedi tabak göklerde,
Hasan Hüseyin için "Seyyidi!" cümle meleklerle.
44. Dedi ol Habibi Ekrem ve Resulu Muhterem,
Yaradıldı ol keffeden yedi tabak yer hem.
45. Yerin karar kebiri Kaf Dağı,
İhata eylemişdir cümle yeri ol dağı.
46. Anın ardında ne var beyân edem,
Yetmiş anberden yaradıldı anı deym.
47. Andan öte yetmiş yer dahi,
Kâfurdan yaradub ey âhi.
48. Kâfurunla öte yaratdı ol Hâlık,
Demirden yetmiş yer düzdü ol Hâlık.
49. Andan ol yerlerin ardında,
Ne yaratdı ol ulu Subhan anda.
50. Yetmiş yılda âlem yaradıldı,
Herbir âlemde melâikeler halk olundu.
51. Ol melâikeler adedlerini,
Ancak Allah bilir ne kadar olduğunu.
52. Ol melâikler ne şeytânî ne âdemî,
Bilmezler, derler: La ilâhe illallah Muhammedü'r-resulullah her demî.
53. Ol cümle âlemlerin çevresi,
Bir ilân (yılan) ihâta eylemişdir küllüsü.
54. Küllüha hulika fe haza'n-nur fi'l-ezel,
Nahnu Seyyidi's-sâdât fi'l-ezel.
55. Bildürmüşdür cümlesine Seyyidi Allah,
Hasan Hüseyin içündür billâh.
56. Bu kez beyân edelim yerleri bi-emr-i Hak,
Ol keffeden tabak tutub yaratdı masebak.
57. En evvelkisinde olur ne sâkin,
Melâikeler anda ederler mutavattın.
58. İkincisinde olur iblis,
Vatan tutmuşdur anda ol teblis.
59. Üçüncüsünde olur akarib,
Meşârikle hatta meğârib.
60. Dördüncüsünde olur hayat bil,
Anda mutavattın olur eyü bil.
61. Beşincisinde olur şeyâtin,
Altıncısında cin olur sâkin.
62. İşte yedincisinde olur ben-i Âdem,
Allah bir bilin Peygamber her dem.
63. Yedi tabak yerlerde oldu meşhur,
Hasan Hüseyin için Seyyidlik oldu mebrur.
64. Bu kez beyan idem yerler ne üstündedir,
Yedi tabak yer öküzün boynuz arasındadır.
65. Sıfatı kırmızı dört bin başlı,

Hüb yer etmiş var nakşı.

66. Küllüha hulika fi haza'n-nuru'l-ibtida,
Yu'ta Seyyidi ile'l-Hasani'l-Hüseyn kad bedâ.
 67. Beyan edem her bir başdan bir başa,
Beşer yüzyıllık oldu başdan başa.
 68. Dört bin ayağı var idi fırkatat,
Hak emrindedir sâkin eder ihtiyât.
 69. Cennet-i a'lâdan bir daş öküzlü altına koydu,
Karar idüb öküzlü ol daş üstünde durdu.
 70. Hak Teâla bir balık yaradup,
Kur'an'da adı Nun koyup.
 71. Ne kadar büyük olduğunu kimesne bilmez,
Kudret-i lem yezel suâl olunmaz.
 72. Koyup daş altına ol Perverdigâr,
Karar idüp kudretini etdi izhâr.
 73. Hak Teâla yarattı bir bahr,
Balık altına koydu verdi mefer.
 74. Beyân edem ol bahrın derinliği,
Dörtbin yıl ol anın derinliği.
 75. Yaradıldı rüzgârı ol Perverdigâr,
Bahr altına verüb ol Perverdigâr.
 76. Andan zulumât yaradub mâat,
Ruz altına verildi kat.
 77. Andan yaradıldı cehennem,
Azabdan ikabdan ibarettir ânı diyem.
 78. Zulumat altındadır ânı bil,
Yarâb, mü'min kullarını andan saklağıl.
 79. Andan yaradıldı tahte's-serâ,
Cehennem altına verildi kimesne bilmez maverâ.
 80. Küllüha hulika fi nûri Muhammed,
Huşire ile'l-Hasan ve'l-Hüseyn Seyyidi fi'l-ebed.
 81. Fe haza'n-nur meşhurun fi'l-evvelin,
Yuhrecu'l-kâinatı küllüha fi'l-âhirin.
 82. Câena ile'd-dünya bi-emri Rabbenâ,
Yuzheru'd-dinü'l-kâmil ilâ zamaninâ.
 83. Ve'l-Aliyyu ibni amm-i Muhammed arefina,
Ve'l-Hasani'l-Hüseyn ibnuhu Seyyiduna
 84. Seyyidü's-sâdât ehl-i saâdet,
Haze'l-ma'sumeyni sâhibü'l-kerâmet.
 85. Yaradıldı arş u kürsi levhu kalem,
Yaradıldı cümle enbiyâ muhteşem.
 86. Levhin genişliği yer ile gök kadar,
Kalemin uzunluğu beş yüz yıl yol kadar.
 87. Emrolundu kaleme fil'-hâl,
Yaz cümle takdirini fil'-ezel.
 88. Muhammed adı yazılınca ol dem,
Muhabbet ismiyle şakkoldu kalem.
 89. Ya kalem yaz Fatıha suresin,
Çıkar Fatihadan dört kitab süresin.
 90. İbtida yazdı "El-Hamdu lillahi Rabbi'l-âlemin",
Bir nur kalemden çıkdı arşa değin.
 91. Tokundu arşa iki pare oldu,
Bir paresinden cümle ferîştehler yaradıldı.
 92. O bir paresinden sekiz uçmağı,
Pür-dab464 hoş müzeyyen465 edüb durağı.
 93. Yazdı "er-Rahmani'r-Rahim bil",
Çıkdı nur arşa dokundu bil.
 94. Andan yarattı rahmet denizin,
Mü'minler canını suvarmak andan bilin.
 95. Andan "mâlikî yevmi'd-din" yazdı,
Bir nur çıkub arşa dokundu.
 96. Yaradub adl denizini Hak,
Kâfire adl eylemek için masebak.
- Sayfa 13**
97. Andan yazdı "iyyâke na'budu" ol hiyn,
"iyyâke nesta'in".
 98. Bir nur çıkdı dokundu arşa,
Tevhid denizi yarattı ta be ferşe.
 99. Yazdı "ihdina's-sırâte'l-mustakîm",
Çıkdı bir nur arşa dokundu dilim.
 100. "Şarâban tahura" andan yarattı,

Mü'min kullarına anı müyessser etdi.

101. Yazdı "sırâte'llezine en'amte aleyhim,
Bir nur çıkdı dokundu arşı azim.
102. Rızık denizi yarattı andan,
Kullarına erzâk olub âlemden.
103. Yazdı "ğayri'l-mağdubi aleyhim",
Bir nur çıkdı dokundu arşı azim.
104. Çıkdı andan bir kara gölük,
Muallak kaldı havada bin yıllık.
105. Kıyamet gününü
Kâfir kullarına heybet gösterdi.
106. Yazdı andan "veleddâllin",
Andan bir pâre od çıkub havada bin yılın.
107. Andan yarattı yedi tamu bil,
Yâ Râb kullarını andan saklagil.
108. Küllüha hulika fi nur-u Muhammed,
Yukarırı Seyyidü's-sâdât ile'l-Hasan ve Hüseyn fi'l-ebed.
109. Andan yarattı "Sidretü'l-münteha" adlı ağaç,
Cümle Cebrailin mekânıdır izdiâc.
110. Andan yarattı Tuba Ağacı,
Cümle cinsini ihâta eylemişdir budak ucu.
111. Mü'min için halle andan çıkar,
Seyyid Hasan Hüseyn andan çıkar.
112. Andan sonra cümle ümmetler eyü yazıldı,
Emma ümmet-i Muhammed ehl-i nur yazıldı.
113. Ümmet-i Muhammed yazıldı ehl-i nur,
Ümmetün müznibetün ve rabbun ğafur.
114. Andan sonra âdemi yaradub,
Sekiz köşeden toprak alınub.
115. Anâsır-ı erba'adan âdemi eyledi abâd,
Bir hâk467, bir âb, bir ateş, bir bād.
116. "Vefî enfusikum efelâ tubsrûn"
Tefekkür yâ ibni âdem murihun.
117. Hukka'l-âdemu ala seb'ı suretin,
Ve selâsemi'e sittin mefâsiletin.
118. Ve mi'eteyn semâniye ve erba'un azama,
Ve selâsemi'e ve sittin araka.
119. Ve mi'e elf ve erbi'a işrine,
Şa'retü'l-yedeyni ve'r-rıdeyn.
120. Küllülâ ye'îşu ve yeduru bi-ruhin vâhidin,
Eyyühe'l-insanu tefekkeru fi nefis ke bi-ism-i vâhidin.
121. Vele kad kerremnâ beni âdem dedi Hak,
Müzeyyen etdi âlemi bi-emr-i Hak.
122. Bin sene ömr edüb geçdi âdem,
Şit geldi yerine ol dem.
123. Adem, Şit Seyyidi temannâ etdiler,
Hak Teâla cevap verüb teselli oldular.
124. Seyyidlik Hasan Hüseynindir bildiler,
Ehlen ve sehlen ikisi dediler.
125. Şit geçti geldi İdris, Nuh,
Cümle âlemi tufan tutdu, oldu fütuh.
126. Ol ikisi dikildi temannâ etdi bil,
Hak Teâla cevap verüb dedi bil.
127. Nuh, İdris geçti, geldi İbrahim Halil,
Kâ'be yapmaya emretti ol Celil.
128. Nârmızda girdi ol Halil,
Sakladı ol nardan Celil.
129. Seyyidi temennâ etdi Halil,
Dedi Hasan Hüseynindir bil.
130. Geçdi İbrahim geldi oğlu İsmail zebih,
Canını Hakka kurban edüb ol melih.
131. Seyyidi temannâ edüb ol pâk zât,
Hasan Hüseyn Seyyid oldu sıfât.
132. Geçdi ismail, geldi Ya'kub-i Ken'an,
Yusuf etdirüb sonra Mısır Sultan.
133. Ol ikisi de Seyyidi temannâ etdi Hakdan,
Hak Teâla Hasan Hüseyni ikrâr-ı evvel sizden.
134. Geçti Ya'kub Yusuf geldi Musa Kelim,
Bedi' olub râhi Hak'da selim.
135. Tur dağına varub Allah Tevrât verdi,
Getürüb halka ahkâmını bildürdi.

136. Musa dedi ey tabib,
Seyyidi bana eyle nasib.
137. Hak Teâla Yâ Musa bunda bil,
Senden ol Hasan Hüseyne ikrâr oldu bil.
138. Geçdi Musa mühre geldi Süleyman,
Cümle mahlûkat emrine oldu ferman.
139. Seyyidi temenâ etdi Süleyman Hûda'dan,
Hak Teâla dedi Seyyid Hasan Hüseyne ikrâr olundu benden.
140. Geçdi Süleyman, geldi Yunus,
Hûda emri ile balık karnında olup hapis.
141. Sonra necât bulub sâlimin,
Tesbihi lâ ilâhe illâllahu inni küntü zine'z-zâlimin.
142. Ol dahi Seyyidi temennâ etdi Hûda'dan,
Cevab verüb senden evvel benden.
143. Ol dahi geçdi geldi Ermiye Beliyâ,
İkisi de Seyyidi temennâ etdi yâ Hûdâ.
144. Hak Teâla cevap verüb teselli oldular,
Seyyid Hasan Hüseyindir andan bildiler.
145. Andan geçdi geldi Eyyüb,
Çok zahmet çeküb oldu ma'yub.
146. Sonra ol dahi selâmet buldudur,
Rabbi inni messeniye'd-durru yâ sabur.
147. Ol dahi Seyyidi temennâ etdi hil'at,
Hak Teâla cevap verüb Hasandir hil'at.
148. Geçdi Eyyüb geldi Cercis,
Rah-ı Hakda dört kerre kâfirler öldürüp Cercis.
149. Yine dirülüb hayat buldu,
Ol dahi Seyyidi temennâ etdi.
150. Hak Teâla âgâh cevap verüb,
Hasan Hüseyindir andan bilüb.
151. Geçdi Cercis geldi Yahya Zekeriya,
Ol ikisi de Seyyidi etdi hayyâ.
152. İkisine cevap verildi,
Hasan Hüseyindir andan bildi.
153. Geçdi anlar geldi İsa,
Göge çıkub melâikler ile hemsâ.
154. Ol dahi Seyyidi temennâ etdi Hüdâdan,
Hak Teâla dedi Hasan Hüseyne üstünden bendi evvel ikrâr olundu.
155. Bunlar cümlesi Seyyidi temennâ etdiler,
Cümlesine cevap verüb teselli oldular.
156. Bunlar dediler Yârâb Hasan Hüseyin kimdürler,
Hak Teâla dedi Ahır zaman Peygamberi Muhammeddendirler.
157. Muhammedden bir kız duhter olup, adı Fatma Ana,
Aliye virup nikâh oluna.
158. Hasan Hüseyin anlardan zuhur kılına,
Âlemler içinde fâhur oluna.
159. Ol ikisine vericekdir Seyyidlik,
Cümlesi ehlen ve sehlen dediler lâıyk.
160. Zira surette Muhammeddir bizim küçüğümüz,
Amma ma'nide cümle oldu ulumuz.
161. Ne'am bildük, bildük Hasan Hüseyin nûr,
Cümle Peygamberler Seyyidi ol ikisine münâsib görür.
162. Zira nur-u ayn-i Muhammed Hasan Hüseyin,
Ancak Seyyid ikisine lâik oldu ol hîn.
163. Ocak oğlu yüz nasibimiz anda var,
Seyyidi ol ikisinden mirâs bize var.
164. Geçdi İsa geldi Muhammed,
Sahib-i Furkan nur-u ayn-i Muhammed.
165. Şanında dedi "levlâke levlâk",
Lemmâ halaktü'l-eflâk.
166. Hazreti Ali Şâh-i Merdân ol Veli,
Seyyidlik Hasan Hüseyne mukadder oldu tâ ezeli.
167. Hazreti Ali Tanrı Aslanı,
Muhammed yâr olub, be-emri Subhânî.
168. Hak Teâla verdi Döldül ile Zülfikâr,
Kâfirin kökünü anlar ile kesâr.
169. Verdi Fatma'ya üçü bile,
Ana mahsus idi, be-emr-i Hak ile.
170. Çok hüner gösterüb kal'a yıkar,
Daima nazar edüp, emr-i Hakka bakar.

171. Hiç Muhammed'den destursuz Ali,
Bir yere gidemezdi ol Veli.
172. Cömerddir sehâvetde,
Şan verür hünerde şecâatde.
173. Lâ fetâ illâ Ali deyyâr,
Lâ seyfe illâ Zülfikâr.
174. Lâ ferse illâ Döldül,
Lâ Zevcete illâ Betül.
175. Sır der sırr-ı Ali kerâmettir kerâmet,
Hacı Bektaş-ı Veli.
176. Hak Teâla kuvvet verüp ol Aliye,
Kâfir fethedüp fırsat verile ol Veliye.
177. Hazreti ali cümle âlem pehlivan,
Hacı Bektaş-ı Velidir, cümle ocaklar canı.
178. Hazreti Ali kâfire kıtal,
Hacı Bektaş-ı Veli ocağı tâ ezel.
179. Muhammedden Fatma Ana zuhur kılındı,
Aliye verüb nikâh olundu.
180. Fatma Anadan Hasan Hüseyin iznâr,
Hub şirin lika al-i neseb âşikâr.
181. Boyun bâ terbiye olundu,
Evvelden ikrâr-ı evliây neseb ikisine geldi.
182. Geldi ol sır Vahdet-i Hak'dan,
İkisine Sâbit olmuşdu masebakdan.
183. Amma ol kadar yeşildür berf urunun,
Cümle halâyık hayran olup bakanlar göz kamaşur.
184. Feldi ol sır Vahdet-i İlâhi'den,
İkisine lâik olub Teâlâdan.
185. Fatma ana ikisinin başına sardılar,
Cümle halaik yekdil mübarek dediler.
186. Sarub başına ikisi bâ edeb,
Nur-u ayn-ı Muhammed ol âl-i neseb.
187. Efdalü'l-evliyâ olubdur ikisi,
Şehidler başı olubdur ikisi.
188. Muhammed ikisini gece gündüz,
Kendüsünden ayırmaz bir lahza şeb-ruz.
189. Hazreti Muhammed dünyasını değışüb irtihalini,
Hazreti ali Şâh-ı Merdan Tanrı Aslanı.
190. Ah ah bu dünyada etmez vefa,
Eğer kalaydı, kalurdu Muhammed Mustafa.
191. Hasan Hüseyin nur-u aynân,
Kaldılar dünyada bir müddet zaman.
192. İkisi de Şehid-i Kerbelâ-i belâ,
Savuldular mekânı Cennet-i a'lâ.
193. İmam Hüseyin'dir bizim atamız,
Hacı Bektaş Velidir ocağımız.
194. Seyyidlik anlardan oldu nasibimiz,
Ol eşrâf-ı mübarek oldu sınıfımız.
195. Neslimiz İmam Hüseyin'e dayanubdur,
Ceddimiz Zeynelabidin olubdur.
196. Aynel-yakîn Muhammedü'l-Bakır'dır atamız,
İmam Ca'ferü's-Sadık'dır iki gözümüz.
197. Seyyidlik anlardan oldu nasibimiz,
Ol eşrâf-ı mübarek oldu kisvetimiz.
198. İmam Hüseyin terbiyesinde Oniki,
İmamlar postu serilmiştiir belki.
199. Oniki İmamdır bildüğümüz,
Onikisini dahi ihya ederüz.
200. Hazreti Ali âlem bildüğü,
Hasan Hüseyin meşhur dedüğü.
201. Biridir Zeynelabidin,
Biridir Muhammedü'l-Bakır can fedâ-yı din.
202. Biridir Ca'ferü's-Sadık,
Biri Musa'r-Rıza ol abd-i Hâlık.
203. Biridir Musa'l-Kazım,
Râh-ı Hakda oldu Selim.
204. Biridir Muhammedü'l-Cevad,
Hak yolunda ğalifi etdi iycâd.
205. Biridir Muhammedü't-Taki,
Hûda vermişdir hil'at-ı muttakî.
206. Biridir Hasan-ı Askeri,

Ümmet-i Muhammedin galib rehberi.
 207. Biridir Muhammed Mehdi Sahibü'z-zaman,
 Şimdiki halde Hüda etmiştir minhan.
 208. İşte Oniki İmamı beraber söyledik,
 İmam Hüseyin'i Şehid-i Kerbelâ bildük.
 209. Oğlunuz anların sulbünden,
 Seyyidlik bize kaldı anlardan.
 210. Seçeremiz var, seçeremiz,
 Mahkemeler ortasında var hüccetimiz.
 211. Erenler safında var bizim yerimiz,
 Evliyalar tapusunda var bizim isbatımız.
 212. İmam Hüseyin'in dinine süzüldüm,
 Muhammedü'l-Bakır tekkesinde ezildim.
 213. Hazreti Ali ile Fatma Ana,
 Sulbüne düzüldüm ol niyna.
 214. Kisvetimiz gelür Sultan-ı Zulcelal'dan,
 Hasebimiz, nesebimiz kalur anlardan.
 215. Serimi bu tâc için ezdim,
 Süleyman-ı revân olub bu dünyayı gezdim.
 216. Seyyidliğimizi isbât edüp,
 Girdim karar olunub, mühür urulub.
 217. Rengi donlardan değilim,
 Konuban göçüban hanelerden değilim.
 218. Kisvetim bugün değil tâ ezel,
 Nahnu (biz) es-Seyyidü's-sâdât fi'l-ezel.
 219. Evlâd-ı Resul olduğu hem,
 Ellibeş mahkeme mühürü basıldı hem.
 220. Olub bu mâreca tâ evvel,
 Nahnu Seyyidü's-sâdât fi'l-ezel.
 221. Cümle müslümanlar huzurunda,
 Şeyh oğlu Şeyh addolunub İmam Hüseyin'e diyâr.
 222. Asilzâdeyüz, bigâne değilüz,
 Yabandan gelüb furumâye değilüz.
 223. Bu mâcera olub tâ ezel,
 Nahnu Seyyidü's-sâdât fi'l-ezel.
 224. Mekke Medine imzâsı,
 İsbatıyla yapılub küllisi.
 225. Seksen bin hüccâc arasında,
 Cümlesi vukuf oldular anda.
 226. Bu marerâ olubdur tâ ezel,
 Nahnu Seyyidü's-sâdât fi'l-ezel.
 Yâ İlâhi bizleri onların zümresinde haşret. Bereketleriyle menfaatlandı. Ey âlemlerin Rabbi olan Allah, bütün ümmet-i Muhammed'e rahmet ve mağfaret et. Amin.

Sayfa 14

a. Haberlerde vârid olmuştur ki; Hz. Ali (Radiyallahu Teâla anhu ve kerremel-lahu vechehu), Hasan ve Hüseyin'e kendinden sonra nesillerinin göbekten göbeğe, batın tertibi üzere hıfz ve kaydedilmesini vasiyet etmiştir. Bunu Hz. Hüseyin Aliyyü'l-Esgar'a (Zeynelabidin), Aliyyü'l-Esgar Muhammed Bakır'a, Muhammed Bakır Ca'ferü's-Sadık'a, Ca'ferü's-Sadık Musa Rıza'ya (Ali Rıza), Musa Rıza Musa Kazım'a, Musa Kazım Muhammed Taki'ye, Muhammed Taki Muhammed Cevad'a (Aliyü'l-Naki), Muhammed Cevad Hasan-ı Askeri'ye olmak üzere Oniki İmam'a kadar vasiyet etmişlerdir. Bu vasiyet Oniki İmam'dan büyük meşâyih kadar gelmiştir. Onların cümlesi, sâdât'ın Seyyidi, şehitlerin Sultanı, büyük İmam Kerbelâ şehidi Hz. Hüseyin'in neslindendirler. Hz. Muhammed (S.A.V.)'in vasiyeti ile bu zamana kadar kaydedilmişlerdir. Bundan sonra da dünyanın sonuna kadar kaydedileceklerdir. Ya İlâhi bizi onların zümresinden haşret. Şeyh muhibbül-Taberî, "er-Riyazü'n-Nazare fi Fazâilü'l-Aşere" adlı kitabında rivâyet etmiştir ki; Efendimiz Hasan ve Hüseyin'in nesli büyük nesildir. Kim bu nesli hıfz edip kaydederse, Cennette göllerden yaratılmış huriler ona nasib olacaktır. O hurilere "Verdiyât" denilir. Onlarla ancak Hasan ve Hüseyin (Radiyallahu anhuma)'ın neslinden gelenler evlenirler. Aynı eserde; bu büyük nesil ve insanların hasları meleklerden daha üstündür. İnsanların avâmı ise meleklerin avâmından efdaldır, diye rivâyet edilmektedir. Abdullah ibni Me'sud (R.A.) şöyle dedi: "Biz Resulullah (S.A.V.)'in yanında otururken, Cebrail (A.S.) geldi. Elinde yeşil sündüden yapılmış mendille sarılı bir tabak vardı. Onu Resulullah (S.A.V.)'in önüne koydu ve açtı. O tabağın içinde Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin ve Hz. Ali'nin neslinden gelen İmamlar yazılıydı. Dünya fena, ahiret ise bekâ evidir. En iyisini Allah bilir.

(Birinci halkadaki mühürler)

1. Mühr-ü Hz. Ali,
2. Mühr-ü Hz. Hasan
3. Mühr-ü Hz. Hüseyin
4. Mühr-ü İmâm Muhammedü'l-bakır
5. Mühr-ü Ca'ferü's-Sadık
6. Mühr-ü Musa'r-Rıza
7. Mühr-ü Musa'l-Kazım
8. Mühr-ü İmam Muhammedü'l-Cevad
9. Mühr-ü İmam Muhammedü'n-Naki
10. Mühr-ü İmam Muhammedü't-Taki
11. Mühr-ü İmam Muhammedü'l-Askeri
12. Mühr-ü İmam Muhammedü'l-Mehdi.

227. olubdur bu asılda bu nesilde **Hacı Yusuf**,
 Hüda rahmetinden eylesin me'yus.
228. Getirüb bu seçerei ravzatü'l-mübarekde,
 İçeriye verüb müşebbekde.
229. Bir lahza kaldı anda pencere,
 Açılıb yine yumuldu ol seçere.
230. Yeşilden bir mühür suretinden,
 Görünüp, gösterdi anda.
231. İçinde yazılıdur bu hat,
 Le'ana'llahu hârice ve'd-dâhile bir fert.
232. Kütibe bi-mucibihi kavli'n-nebiyyi'l-muhtar,
 Lâ yudhilu haza nesluhu le'anallahü'l-Cebbâr.
233. Sahihen sâlimen **es-Seyyid Şeyh Hacı Yusuf**,
 Şâd (ü) hurrem, koynuna koydu kerâmetle.
234. Seyyid ibni Seyyid tâ bu ana,
 Sayılıb mirâs kaldı bize bu zamana.
235. İşte bildiniz mi bu hadis,
 Râh-ı Hakda oldular haris.
236. Ey karındaşlar sakın nesilden ictinab,
 Edesiz müdahale, etmeyin, olmayın harab.
237. Her kim bu nesli ile olur hâim,
 Akibeti belâya düşüp ola ğamgin.
238. Her kim bu nesle ede buğz adâvet,
 Akibet belâya düşüp ola melâmet.
239. Her kim bu nesle hor baka,
 Akibet giriftâr olsun gazab-ı Hakka.
240. Her kim bu nesle daş ata,
 Mel'unluk belâsıyla olsun la'nete.
241. Her kim bu nesle ola muâvin,
 Hüda her işlerde olsun mu'in.
242. Her kim bu nesle oldu muhib,
 Şefaât eylesun ol Habîb.
243. Her kim bu nesle ola penâh,
 Olsun destgiri ol İlâh.
244. Şu kim bu nesle oldu refik,
 Hüda eylesün her işlerde tevfik.
245. Şu kim bu nesle oldu muhabbet,
 Hüda eylesun mekânını Cennet.
246. Bu macera olub fi'l-evvel,
 Nahnu es-Seyyidü's-sâdât fi'l-ezel.

(İkinci halkadaki mühürler)

1. Hazreti Ali Kerema'llahu vechehu ve Radiyallahu anhu
 2. İmam Zeynelabidin (Aliyyü'l-Eşğar) Radiyallahu anhu
 3. İmam Muhammedü'l-Bakır Radiyallahu Teâla anhu
 4. İmam Ca'ferü's-Sadık Radiyallahu Teâla anhu
 5. İmam Musa'r-Rıza469 Radiyallahu Teâla anhu
 6. İmam Musa'l-Kazım Radiyallahu Teâla anhu
 7. İmam Muhammedü'l-Cevad Radiyallahu Teâla anhu
 8. İmam Muhammedü't-Taki Radiyallahu Teâla anhu
 9. İmam Hasan-i Askeri Radiyallahu Teâla anhu
 10. İmam Muhammed Mehdi Sahibü'n-Nihan Radiyallahu anhu
- (İç halkadaki silik yazılar okunamamıştır.)

Sayfa 15

a. Lâini'r-racim olan Şeytanın şerrinden Allah'ın ve Resulullah'ın gazabından Allah'a sığınıyorum. Bu Oniki İmam'a ve bu silsileye buğz edene Allah la'net eylesin. Yine bu silsileye zulüm ve kahr edene, ona rağbet etmeyene Allah la'net eylesin. Biz Allah'ın gazabından yine Allah'a sığınırız. Yâ İlâhi bizleri onların zümresinden haşret, onların bereketleriyle menfaatlandır. Resulullah (S.A.V.) ve O'nun bütün âl470 ve ashabı hürmetine bu duâmızı kabul et. Biz yalnız O'ndan yardım dileriz.

b. Sahih haberlerden vârid olmuştur ki; Hızır ile İlyas (Aleyhime's-selâm) dörtbin sene önce Cenâb-ı Allah'dan Fatiha'yı öğrenmek ve kendilerine Seyyidlik verilmesini temenni ettiler. Bunun üzerine Cenâb-ı Allah onlara dedi ki; Fatiha Hz. Muhammed ve O'nun ümmetinin zaniresi, Seyyidlik ise Hasan ve Hüseyinindir. Lâkin sizi kapımdan mahrum olarak çevirmiyorum. Siz hayat çeşmesinden için. Bunun üzerine onlar da gidip hayat çeşmesinden içerek Hz. Muhammed (S.A.V.)'in zamanına kadar yaşadılar. Hz. Muhammed (S.A.V.) dünyaya geldikten sonra, Allahu Teâla onlara vahyetti ki, Muhammed (S.A.V.)'e gidin, Fatiha'yı öğrenin, Hasan ile Hüseyin'i de görün. Onlar da Resulullah (S.A.V.)'e gelerek, Yâ Muhammed, biz Allah'tan Fatiha'nın bize verilmesini ve Seyyidliği istedik, o ikisi bize verilmedi. Hayat suyundan içmemiz emredildi. Biz de içip bu zamana kadar yaşadık. Şimdi senden ricamız Fatiha'yı bize öğretmen ve Seyyid Hasan ve Hüseyin'i görmektir. Bunun için iki gün Resulullah (S.A.V.)'in yanında kaldılar. Fatiha'yı öğrenip, Seyyid Hasan ve Hüseyin'i de gördüler. İşte Seyyidlik şerefi kıyamet gününe kadar bu nesilde kalacaktır. Resulullah (S.A.V.)'in vefatından sonra da Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin'e gelirlerdi.

Tefsir-i Keşşâf'dan nakl olunmuştur.

c. Bu şecere-i mübareke Seyyid Şeyh el-Hac Yusuf (k.s.) eliyle Medine-i Münevvere (Allah onu nurlandırсын) ve Ravza-i mübarekeye gelince ondan şahit istedik. Ulemadan Me'zun es-Seyyid Mehmed Efendi, Me'zun Ali Efendi, Me'zun Hamza Efendi ile Ravza-i Mübarekenin mücavirleri olan Şeyh Halil, Şeyh Mahmud, Şeyh Hüseyin ve diğer hazır olanlar bu şecerenin sıhhatına şahitlik ettiler. (Mühür)

d. Bu mübarek şecere Seyyid Şeyh el-Hac Yusuf (k.s.) eliyle Mekke-i Mukerreme (Allah onu tekrim eylesin) Harem-i Kâ'be'ye geldiğinde biz ondan bu şecerenin doğruluğuna şahit istedik. Bu pak neslin sıhhatına, ulemâdan Hasan ibni Mehmed, Ahmed ibni Mahmud, Şeyh Ali ibni Şeyh Veli, es-Seyyid Veli ibni Seyyid İbrahim şahitlik ettiler. (Mühür)

Sonra bütün kadın-erkek müminler yanında dünya ve ahirette meşhur ve ma'rûf oldu. Yâ İlâhi bizi onların zümresinde haşret ve hepimizin günahlarını affet.

Sayfa 16

Bismillahirrahmanirrahim'in bereketiyle. Yalnız O'ndan yardım dileriz.

a. Ham, hamda layık olan Allah'a mahsustur. Salat ve selâm bizim ve bütün âlemlerin Efendisi (S.A.V.)'ne ve O'nun bütün temiz ve güzel âli üzerine olsun.

Bu neseb-i şerif Hz. Muhammed Mustafa (S.A.V.)'in nesline aittir.

Hz. Muhammed (S.A.V.)'den gelenler:

1. Kasım 2. Tahir 3. İbrahim 4. Zeyneb 5. Rukiye 6. Ümmügülsüm 7. Seyyidetü'n-nisâ Fatma

b. Emirü'l-mü'minin Allah'ın Aslanı Ebu Talib oğlu Hz. Ali (Kerreme'l-lahu vechehu ve Radiya'l-lahu Teâla anhu)'dan gelenler:

1. Emirü'l-mü'minin Hasan ibni Seyyidetü'n-nisâ Fatma.

2. Emirü'l-mü'minin Hüseyin ibni Seyyidetü'n-nisâ Fatma.

3. Zeyneb 4. Zeynib-i Kübra 5. Ümmü Gülsüm 6. Muhammed 7. Hüveylid 8. Hamran 9. Rukiye 10. Ca'fer 11. Abdullah 12. Muhammed-i Eşğar 13. Abdullah 14. Yahya 15. Ümmü'l-Hasan 16. Remle 17. Zeyneb-i Suğra 18. Ümmühani 19. Hamame 20. Ümmü Seleme 21. Hadice 22. Ümmü'l-Kerame 23. Zühre 24. Emame

c. Emirü'l-mü'minin Ebi Abdullah Hasan bin Ali (Radiya'llahu Teâla anhum)'da gelenler:

1. Zeyd ibni'l-Hasan 2. Ümmü'l-Hasan 3. Hasan ibni Hasan 4. Abdullah ibni Hasan 5. Abdullah ibni Ahmed ibni Hasan 6. Hasan ibni Hasan 7. Talha 8. Fatma 9. Ümmü Seleme 10. Ümmü Abdullah 11. Fatma 12. Rukiye 13. Hadice 14. Zeyneb

Resulullah (S.A.V.) Efendimiz: "Hasan Cennet gençlerinin efendisidir." buyurmuştur. Diğer bir hadis-i şerifinde: "Hasan ile Hüseyin dünyada Benim reyhanımdırlar." diye buyurmuştur. Bu hadisler "Mesâbih" adlı kitaptan alınmıştır.

Sayfa 17

a. Resulullah (S.A.V.)'in torunu Emirü'l-mü'minin Ebi Abdullah Hüseyin bin Ali (Radiya'llahu Teâla anhum)'dan gelenler:

1. Aliyyü'l-Ekber ibni'l-Hüseyin 2. Aliyyü'l-Eşğar ibni'l-Hüseyin 3. Ca'fer 4. Sekine 5. Abdullah 6. Fatma

Peygamber (S.A.V.) Efendimiz: "Hüseyin Cennet gençlerinin efendisidir." buyurmuştur. Mesâbih adlı eserden nakl edilmiştir.

b. Bu şecere-i mübareke ilk defa İmamü'l-Hümaşehidler Sultanı Hz. Hüseyin (Radiyallahu anhu)'nun neslinden başlayarak, nesilden nesile, göbekten göbeğe Oniki İmam bitinceye kadar kaydedilmiştir. Sonra yine nesilden nesile, göbekten göbeğe Hısn-ı Mansur'da ikâmet eden, tekke sahibi, dünya ve ahirette bilinen meşhur Seyyid Şeyh Mahmud'a kadar ehl-i din ve yakın alimleri huzurunda sahih eserlere dayanarak kaydedilmiştir.

Adı geçen Seyyid Şeyh Mahmud'un iki kardeşi vardır. Onlar ana ve baba bir olan es-Seyyid Şeyh el-Hacı Yusuf ve baba bir Seyyid Şeyh Muhammed olub, bu ikisinden, dünya ve ahirette, kutbu'l-aktab ve gâib ve batın arasında meşhur olan es-Seyyid Şeyh el-Hacı Bekdaş Veli (Allah sırlarını takdis etsin ve bizleri haşır ve mizanda onlarla beraber haşreylesin ve bereketleriyle bizleri bereketlendirsın)'ye kadar kaydedilmiştir.

Allah bu silsileye zulüm edene ve kötülükle müdahale edene la'net eylesin. Rağbet gösterip, bu mübarek silsileye sevene Allah rahmet eylesin. Bu silsile dua ve kerâmetten hâli değildir. Bu büyük silsile Resulullah (S.A.V.)'in torunu Hz. Hüseyin'in nesline aittir. Yâ İlâhi bizleri onların zümresinde haşreyle. Amin sümme Amin.

c. Emirü'l-mü'minin Aliyyü'l-Eşğar Zeynel Abidin ibni Hüseyin (Radiya'llahu Teâla anhum)'dan gelenler.

1. Muhammed 2. Zeyd veled-i İsa 3. Abdullah 4. Hasan 5. Hasanü'l-Ekber 6. Hüseyinü's-Sagır 7. Abdullah 8. Selmin 9. Ali 10. Hadice 11. Muhammedü'l-Eşğar 12. Fatma 13. Aişe 14. Ümmü Gülsüm d. Emürü'l-mü'minin Ebi Ca'fer el-İmam Muhammedü'l-Bakır (Radiya'llahu Teâla anhu)'nın nesebi ve ondan gelen evlâd:

1. Ca'ferü's-Sadık 2. Abdullah 3. Ebu'l-Kasım 4. Muhammed 5. İbrahim 6. Abdullahi'l-Eşğar 7. Zeyneb 8. Rukiye 9. Ümmü Gülsüm.

Sayfa 18

a. Ebi abdullah el-İmam Ca'ferü's-Sadık (Radiya'llahu Teâla anhu)'dan gelenler:

1. İsmail 2. Abdullah 3. Eftah 4. Musa 5. İshak 6. Muhammed 7. Abbas 8. Fatma 9. Asime

b. Ebi abdullah el-İmam Musa'l-Kazım (Radiya'llahu Teâla anhu)'dan gelenler:

1. Kasım 2. İsmail 3. Ca'fer 4. Harun 5. Hasan 6. Hüseyin 7. Ahmed 8. Muhammed 9. Abdullahi'l-Ekber 10. İshak 11. Abdullah 12. Zeyd 13. Hasan 14. Fazl 15. Selmin 16. Hadice 17. Ayşe 18. Emine 19. Hasene 20. İbrahim 21. Aişe 22. Ümmü Seleme 23. Meymune 24. Ümmü Gülsüm 25. Ayn-i Ali 26. Zeyn-i Ali 27. Ali bin Musa

c. Musa'r-Rıza (Ali Rıza)'nın nesli tek bir adam olan Muhammedü'l-Taki'den o da ebu Ca'fer Muhammedü'l-Cevad (Radiya'llahu Teâla anhum)'dan gelmiştir. Muhammedü'l-Cevad'ın soyu: 1. Aliyyü'l-Hadi 2. Musa'l-Arec 3. Ca'ferü's-Sani 4. Fatma 5. Halime 8. Zeyneb.

Sayfa 19

a. Aliyyü'l-Hadi'nin nesli, Hasenü'l-Askeri ve Ca'fer (Radiya'llahu Teâla anhum) ile devam eder.

b. Abdullah ibni Me'sud'un rivâyetiyle Peygamber (S.A.V.) efendimiz şöyle buyurmuştur: "Ehl-i beytimden, ismi benim ismim olan bir kimse Araplara hükmetmedikçe kıyamet kopmaz."

Diğer bir rivâyette "İsmi benim, babasının ismi benim babamın isminden olan ehl-i beytimden bir nefer kaldığı müddetçe, dünyanın bir günlük ömrü kalmış olsa, Allah o ömrü uzatır. Taki o kişinin geçmişte dünyanın zulüm ile dolması gibi, dünyayı adaletle doldurmadıkça kıyamet kopmaz" Ümmü Seleme (Radiya'llahu anha)'nın da, Resulullah (S.A.V.)'in "Mehdi Bendendir. Veya Benim neslimden Fatma'nın evlâdındandır." dediğini işittiğini söylemiştir. (Bu hadisler Mesâbih adlı eserden nakl edilmiştir.)

c. Ebi Hasani'l-Askeri'nin nesli sahib-i nihân472 İmam Muhammedü'l-Mehdi ile devam eder. İşte bu tahir nesebin sonudur. Allah onların cümlesinden razı olsun.

d. Bu (nesebin) muhtevasının sahih ve kabule şayan olduğunu, Allah subhanehu ve Teâlâya muhtaç Diyarbakır Kadısı Hüseyin bin Ahmed yazmıştır. Allah onu affetsin.

e. Bu (nesebin) muhtevasının sahih ve kabule şayan olduğunu Diyarbakır şehri Kadısı Muhammed bin Hâbil yazmıştır. Allah onu affetsin.

f. Rivâyetlerde şöyle gelmiştir. Salih Peygamberin duâsıyla deveyi dağdan çıkaran Allah, onu kâfirlerden korumaya kadirdir. Lâkin onları serbest bıraktı. Kâfirler de deveyi

öldürdüler. Onun öldürülmesinden dolayı müslümanlar üzüldüler. Ve sevaba müstahak oldular. Kâfirler de sevinip, azaba müstahak oldular. Kezâlik Cenâb-ı Allah, Hz. Ali (R.A.)'nın oğlu Hz. Hüseyin (R.A.)'ı katillerinden koruyabilirdi. Lâkin hikmetine binâen onları serbest bıraktı. Onlar da Hz. Hüseyin'i katlettiler. Bu yüzden Yezid azaba müstahak oldu. Eğer denilse ki; Ali oğlu Hüseyin deveden daha üstündü. Hâlbuki devenin katli ile azab nazil oldu. Hüseyin'in katli ile olmadı. Cevaben denilir ki; Allah'ın: "Biz deveyi onlara (yani Salih Kavmi'ne) fitne için gönderdir." Buyurduğu gibi deve Salih Kavmi'nde fitneye sebep olmuştur. Diğer bir cevap şu olabilir. Peygamber (S.A.V.) dünyaya gelince, bütün mahlûkattan azap kaldırıldı. Cenâb-ı Allah meâlen: "Sen onların arasındayken, Allah onlara azab vermez." diye buyurmuştur. Hüseyin âlemlere rahmet olarak gönderilenin veledidir. Salih Peygamber zamanında azap kapısı, Resulullah zamanında ise rahmet kapıları açıldı. Cenâb-ı Allah meâlen: "Biz seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik." diye buyurmuştur. (Seb'iyat'tan nakl olunmuştur.)

g. 671 Senesinde Nara Gıttuğu

Vaktaki Devriş (Derviş) Gevr ateşe gıttuğu vakit, bir çukadar maan himmet idup ateşe göttürdi. Ateşden çıkdıktan sonra Sultan Murad Han suâl eyledi ki;

- Ey Çukadar sen ne gördün? Çukadar:

- Benim Sultanım, benim gördüğüm sen dahi dahi göreydin, vücudun eriyip mahv olurdu. Emma Devriş-i Gevr himmeti ile bana bir şey olmadı. Ben dahi ol kadar bir od içinde bir yeşil çimenli yerdir. Gülsüsen, reyhan ve akarsular ve bir yanda kar ile buz çoktu. Ve kendüsü bir a'lâ beyaz köşkte, bir kuş gibi otururdu. Asla ateş namında birşeyler görmedim, deyu Sultandan rica edüb, Devrişden ayrılmadı vesselâm. İsmi Mehmed Ağa idi.

h. Hüve'l-Bâki

Evveliden eimme-i Hanefiyye bu vechiledir. Allahu a'lem onların âlimleri ve seyyidleri bulundukları yerlerde padişah vergisinden muaftılar. Hısn-ı Mansur Müftüsü fetvaya yetkili Muhammed. Allah onu affetsin. (Mühür) Bezzâziye'den nakl edilmiştir.

j. Bu silsile-i şerifenin aslı Hısn-ı Mansur'dan gelmedir. Sultan Murad, Derviş Beyaz'ı huzuruna kabul edip, O'ndan sahih kerâmet isteyince, dağ gibi odunlar toplandı. Derviş Beyaz içine girdi. Odunlar ateşlendi. Ateş yedi gün devam etti. Sonra Derviş Beyaz sâlimen bu sahih silsilenin isnadıyla çıktı. Tıbbı Hz. İbrahim'in ateşten kurtulduğu gibi. Bu kerâmetinden dolayı Beyaz lakabıyla lakaplandı. Kerâmeti çoktur. Allah onu affetsin.

Bu mübarek şecere Resulullah (S.A.V.)'in ahfadından gelmedir. "Yardım Allah'tandır. Fetih yakındır. Ya Muhammed sen mü'minleri müjdele." Amin.

Tartışmalar: Tahrif ve Tashih

Yazardan iktibas edilerek verilen şecerelerle ilgili en önemli tartışma konusu bunların Kureyşan Ocağı'na mı yoksa Derviş Gevr/Beyaz Ocağı'na mı ait olup olmadıklarıdır. Şecereler yeminli mütercim Süleyman Yaşar tarafından 6 Şubat 1987 tarihinde Osmanlıca kısımlarının yeni yazıya aktarılması Arapça kısımlarının ise çevrilmesiyle ilim dünyasının gündemine gelir. Böylece şecerelerin etrafında günümüze kadar sürecek tartışmalar da başlar.

Şecereler ilk olarak Nejat Birdoğan ve Prof. 1400 rumuzlu Nazmi Nizami Sakallıoğlu tarafından kullanılır. Nejat Birdoğan şecereleri incelediğini fakat bunların Seyyid Mahmud Hayrani'ye mi yoksa Derviş Beyaz'a mı ait olduğunu anlayamadığını belirtir. Ayrıca konumuz açısından önemli bir noktaya temas ederek şecerelerde Kureyş ile ilgili hiçbir bilgi olmadığını

ekler³. Prof. 1400 rumuzlu Nazmi Nizami Sakallıoğlu ise şecereleri Kureyşan Ocağı şeceresi olarak değerlendirir ve şecerelerde adı geçen Derviş Beyaz'ı Seyyid Mahmud Hayrani soyuna bağlar⁴. Fakat burada hatırdaki tutulması gereken temel husus, kitaptaki bilgilerin Kureyşanlı Mustafa Aklıbaşında isimli bir dede tarafından derlenmiş olmasıdır⁵. Bu tartışmalar zamanla Kureyş ve Derviş Gevr/Beyaz ocağı mensupları arasında da gündeme gelir. Derviş Beyaz Ocağı'ndan Mehmet Nuri Beyazyıldırım konuya açıklık getirmesi için Alevi ocakları ve dedelik kurumuyla ilgili çalışmalarıyla bilinen ayrıca dedesoylu bir akademisyen olan Ali Yaman'a başvurur. Yaman, şecereler üzerinde yaptığı inceleme sonucunda kanaatini şöyle belirtir: Gerçekten bu şecere(ler)de Hacı Kureyş, Baba Kureyş, Kureyşan, Seyyid Mahmud Hayrani adları geçmez. Kureyşan Ocağı şeceresi olarak ileri sürülen şecereler Derviş Beyaz (Derviş Gevr) Ocağı'na aittir⁶. Konuyla ilgili ilk akademik çalışmalardan birini kaleme alan Alpaslan Demir de Yaman'la aynı görüştedir. Ona göre de şecerelerde Hacı Kureyş ya da Kureyşan hakkında herhangi bir bilgi bulunmayıp yalnızca Derviş Beyaz (Derviş Gevr) hakkında bilgiler mevcuttur. Şecereye göre, Şeyh Mahmudü'l-Kebir'in lakabı "Keramet", künyesi ise "Derviş Beyaz"dır⁷. Son dönemlerde konuyla ilgili bir çalışma yayınlayan Alemdar Yalçın ve Hacı Yılmaz da aynen şunları belirtirler: Şecerelerin hiçbir yerinde Kureyşan/Koreşan Ocağı veya Oymağı geçmez. Ama Derviş Gevr veya Derviş Beyaz adı Mahmud-ı Kebir adıyla birlikte iki ayrı yerde yer alır. Sonuç itibarıyla belgelerle Kureyşan/Koreşan Ocaklı Oymağı arasındaki ilişkiyi ortaya koyacak bir kanıt yoktur⁸.

Toparlayacak olursak şecereleri inceleyenler arasında sadece Prof. 1400 rumuzlu Nazmi Nizami Sakallıoğlu, o da kendisini yönlendiren Kureyşan Ocağı mensubu Mustafa Aklıbaşında'nın telkinleriyle, bunları Kureyşan Ocağı şeceresi olarak değerlendirip şecerelerde adı geçen Derviş Beyaz'ı Seyyid Mahmud Hayrani soyuna bağlar. Onun dışında şecereyi inceleyip görüşlerini belirten araştırmacıların tamamı şecerelerde Hacı Kureyş, Baba Kureyş, Kureyşan isimlerinin geçmediği konusunda hemfikirdir. Üstelik Yaman, açıkça Kureyşan Ocağı şeceresi olarak ileri sürülen şecerelerin Derviş Beyaz (Derviş Gevr) Ocağı'na ait olduğunu söyler. Demir, Yalçın ve Yılmaz da Yaman'ın ifadesiyle hemen hemen aynı anlama gelecek yorumlar yapar.

Yazarın çalışmasından aynen iktibas edilen şecerelerde⁹, okuyucuların da fark edecekleri gibi, Hacı Kureyş, Baba Kureyş, Kureyşan isimleri geçmez. Hâl böyleyken, gelelim yazarın iddialarına. Adeta üç maymunu oynayan yazar çalışmasında yukarıdaki tartışmaların hiçbirinden söz etmez. Fakat adı geçen araştırmacılara göndermede bulunmayı da ihmal etmez. Yazara göre, onlar *sözlü anlatılara vâkıf olmayan, sadece belgelerde yazılı olan eksik ve birbirleriyle çelişen tarihleri ve isimleri kullanan bir kısım araştırmacılar*dır. Onların *yüzünden de bugün bu tür çelişkili iddialar, bu konuda bilgi sahibi olmayanlar tarafından ciddiye alınıp*

³ Nejat Birdoğan, *Anadolu ve Balkanlar'da Alevi Yerleşmesi Ocaklar-Dedeler-Soyağaçları*, İstanbul 1992.

⁴ Prof 1400, *Ehlibeyt Nesli Seyyid Mahmud Hayrani ve Evladları*, İstanbul 1993.

⁵ Ali Yaman, "Kızılbaş Alevi Ocakları Hakkında Tartışmalar: Derviş Beyaz Ocağı İle Kureyşan Ocağı Farklıdır!..."; https://www.alevibektasi.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=631:kzlbalevi (Erişim Tarihi 30/04/2025).

⁶ Ali Yaman, "Kızılbaş Alevi Ocakları Hakkında Tartışmalar: Derviş Beyaz Ocağı İle Kureyşan Ocağı Farklıdır!..."; https://www.alevibektasi.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=631:kzlbalevi (Erişim Tarihi 30/04/2025).

⁷ Alpaslan Demir, "Kureyşan Ocağına Ait İki Şecere Üzerine Birkaç Söz: Şeyh Mahmudü'l-Kebir ya da Derviş Beyaz Kimdir", *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi*, Sayı 23, Yıl 2002, s. 141-142.

⁸ Alemdar Yalçın-Hacı Yılmaz, *Anadolu'da Bir Oymağın Kültürel Kodları Koreşanlılar*, Gece Kitaplığı, Ankara 2017, s. 91.

⁹ Kibar Taş, *Orta Asya'dan Anadolu'ya Uzanan...*, s. 266-317.

tekrarlanmakta ve bu durum adeta bir kısır döngü haline gelmektedir¹⁰. Hâlbuki yazarımız bir kişi hariç tamamı da Kureyşanlı olan kaynaklarına başvurmuş ve meseleyi çözmüştür. Burada yazarın kaynak kişilerinin kimler olduğunu belirtmekte fayda var: *Kureyş*’in Şih/Şihu kolundan Hasan Taş, *Kureyş*’in Kud/Kudan kolundan Haskar Taş, *Kureyş*’in Ali kolundan Memed Akyüz (1993 yılından itibaren Alevi Federasyonu’nda görev almıştır), *Kureyş*’in Kali kolundan Haşim Kızılkıran (*Kureyş* Ocağı hizmetlilerinden), *Kureyş*’in Gülabi/Gulniz/Gulni kolundan Uzun Mehmet Yıldız (2.06 metrelik boyu nedeniyle böyle anılıyor), *Kureyş*anlı Süleyman Ateş, *Kureyş*’in Mevali kolundan Celal Abbas Şahin (Cem’lerde dedelik yapıyor), *Kureyş*anlı Aşireti’ne mensup Kamil Doğan, *Kureyş*anlı Zülfikar Dedeoğlu, *Kureyş*anlı Aşireti’ne mensup Zeynep Keskin, Haydaran Aşireti’ne mensup Hıdır Demircan¹¹. Haydaran Aşireti’ne mensup Hıdır Demircan haricindekilerin tamamı Kureyşanlı olup tartışmaların odağında yer alan Derviş Beyaz/Gevr Ocağı’ndan hiç kimsenin olmaması dikkat çekicidir.

Yazar için kaynak kişilerinden derlediği bilgiler tartışmasız bir şekilde her türlü sorunu çözebilecek biricik kaynaktır. Bunu da Kureyşanlı Aşireti’nin Atası Seyyid Mahmud-ı Kebir (*Kureyş*) başlıklı ikinci bölüme başladığı şu cümlesiyle vurgular; *Kureyşanlı Ocağı’nın atası olan Kureyş’in hayatı ile ilgili bilgilerin bir kısmı “şecere”de yazılmışken, çoğunluğu nesilden nesile aktarılan güçlü bir sözlü geleneğe dayanmakta yani sözlü kaynaklar aracılığı ile bize ulaşmaktadır*¹². O, burada şecereyle yukarıda hakkında bilgi verdiğimiz ve iktibas ettiğimiz şecerelere atıf yapar. Aynı yerde şecereler üzerinde yapacağı tahrife de kılıf/zemin hazırlamak için *Kureyş’in hayatı ile ilgili bilgilerin bir kısmını “şecere”den aldığını fakat çoğunu nesilden nesile aktarılan güçlü bir sözlü gelenekten derlediğini özellikle vurgular*. Sonraki sayfalarda da görüleceği üzere yazarın güçlü bir sözlü gelenek vurgusu çalışmalarının pek çok yerinde karşımıza çıkar. Sözlü geleneğe o kadar bağlıdır ki, derlediği bilgilerin hiçbirini sorgulamaz. Hatta belgeleri *güçlü sözlü geleneğine göre yorumlar. Şecerenin içinde her ne kadar sözlü anlatılarla birebir uyumlayan tarih ve isimler varsa da, bunun sebebini elinden geldiğince anlatmaya çalıştığını* ifade eder¹³. Bu ifadesi sözlü geleneği şecerenin önüne koyduğunun ve şecereleri sözlü geleneğe göre daha doğrusu Kureyşanlılara göre yorumladığının açık itirafıdır. Şöyle der, *...alan araştırmalarına da dayanarak, “şecere”nin Kureyşanlıların olduğu ve Derviş-i Gevr’in de seyyid olmadığı ve kendisine Kureyş tarafından himmet/nefes verildiği ortaya konulmuştur*¹⁴. Yazarımız bir kişi hariç tamamı da Kureyşanlı olan kaynaklarından aldığı bilgiler sonucunda kararını vermiştir. Burada yanlış anlaşılacak adına bir açıklama yapmak zorundayım. İsimleri verilen kişiler herhangi bir sebeple itham edilmeyip onlar bağlı oldukları ocağa ait kendilerine aktarılan bilgileri yazarla paylaşmışlardır. Esas dikkat çekmek istediğim husus, akademik bir çalışma yapan yazarın tarafgirliğidir. Bu da bir nebze olsun anlaşılabilir. Fakat şecereler ulu orta yerdeyken ve pek çok akademisyen tarafından incelenmişken, yazarın ocak taassubuyla hareket edip sadece kendi ocak mensuplarıyla yaptığı derlemelerden yola çıkarak akademinin meşrulaştırıcı gücünü mensubu olduğu ocak lehine kullanması kabul edilemez.

Kaldığımız yerden devam edecek olursak *Kureyş* olarak tanınan dervişin isminin Mahmud, künyesinin ise *Kureyş* olduğunu belirtir. Akabinde şecerede böyle bir bilgi olmamasına rağmen *Kureyş* adını parantez içine alarak (şu şekilde Mahmud-ı Kebir ya da

¹⁰ Kibar Taş, “Seyyid Mahmud-ı Kebir’in (Kureyş) Seyyid Mahmud Hayrani ve Derviş Beyaz/Gevr ile Tarihi Bağ”, *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 6 (43), Yıl 2019, s. 3259.

¹¹ Taş, *Orta Asya’dan Anadolu’ya Uzanan...*, s. 201-265.

¹² Taş, *Orta Asya’dan Anadolu’ya Uzanan...*, s. 101.

¹³ Taş, *Orta Asya’dan Anadolu’ya Uzanan...*, s. 151.

¹⁴ Taş, *Orta Asya’dan Anadolu’ya Uzanan...*, s. 200; Taş, “Seyyid Mahmud-ı Kebir’in (Kureyş)”, s. 3259.

Seyyid Mahmud (*Kureyş*) şecereye atıfla bazı bilgiler verir. Ardından *Kureyş*'in kerametlerini şecerelerden de istifade ederek anlatmaya başlar. Fakat bir farkla. Şecerede açık açık *Vaktaki Devriş (Derviş) Gevr ateşe gitdiği vakit* diye yazmasına rağmen Derviş Gevr yazan kısımları *Kureyş* olarak değiştirerek. Oysa yukarıda aynen verilen şecerede Hacı *Kureyş*, Baba *Kureyş*, *Kureyşan* isimlerinin geçmediği aşikârdır. Şecereyi tahrif ederken kullandığı bilgilerin kaynağı kimisi talip kimisi de dede olan ocak mesuplarıdır. Kendi ifadesiyle *güçlü bir sözlü geleneğe dayandığı* için her türlü tahrifi kendisine hak görür. Derlediği bilgilere o kadar güvenir ki, hiçbirini sorgulamaya ihtiyaç hissetmez. Yazara göre şecerede *Kureyş* adının geçmemesi bir hatadır. Şöyle der;

“Bir diğer hata da yukarıda “*Kureyş*’in Hayatı” kısmında anlatılan “Tarihi Ateş Hadisesi” yani “Fırına Girme Hadisesi”nde mevcuttur. Çünkü halk arasında bu hadisenin *Kureyş* (Mahmud-ı Kebir) ile Alaeddin Keykubad arasında yaşandığı nesiller boyu aktarılagelmişken, “şecere”de Derviş-i Gevr (Derviş Beyaz) ile Sultan Murad Han arasında olduğu yazmaktadır.¹⁵ Devam eder, bu sebepten belgelerdeki bu hatalar, “şecere” padişaha götürüldüğü vakit, sözlü olarak aktarılan olayların, şahitler tarafından veya yazıcılar tarafından bazı yer, kişi isimlerinin ve tarihlerinin karıştırılmasından kaynaklanmış olmalıdır¹⁶.”

Şeceredeki bu yanlış okuyucunun iyice anlamasını ve sindirmesini arzulayan yazar, başka bir yerde bunları tekrarlar;

“Bir diğer hatalı bilgi de derviş isimleriyle ilgilidir. Belgede H.671 (1272-73)’te ateşe giren kişinin Derviş-i Gevr olduğu yazmaktadır. Belgeye göre Derviş-i Gevr, Sultan Murad’ın Mehmed adındaki Çuhadarını da alarak ateşe giriyor. Ancak önceki kısımda da değindiğimiz üzere Derviş-i Gevr, bugün de Tunceli’de bilinen bir isimdir ve Derviş-i Gevr Ocağı mensupları *Kureyşanlıların* rayveridirler. Yani Derviş-i Gevr’lerin piri *Kureyşanlılardır*. Belgede yazılan bu kafa karıştırıcı bilgi yüzünden, bugün kendilerini Derviş Beyaz Ocağı mensubu sayanlar farklı iddialarda bulunmaktadır¹⁷.”

Diğer bir akademik çalışmasında akademik bir üslupla (!) konuya açıklık getirir. *Derviş-i Gevr de sürekli Kureyş’in yanında gezdiği için ve Kureyş tarafından kendisine “el” yani keramet verildiği ve bu keramet kendisinden soyuna da aktarıldığı için “ocak” kabul edilmiştir*¹⁸. Akademik hayatını adeta şeceredeki hataları düzeltmeye adanmış yazar başka bir yerde konuyu tekrar ele alır; *Yine halk arasında da “tarihi ateş hadisesi”nin Kureyş ile Sultan Alaeddin arasında geçtiği anlatıla gelmiştir. Bu sebepten sonradan “şecere”ye yazılan olayların eksik ve hatalı olduğu açıktır*¹⁹. Hızını alamayan yazar;

“Sonuçta, asırlardır bölgede anlatıla gelen rivayetlerin, eksik ve hatalı bir şekilde “şecere” kopyalarına sonradan eklenen yeni belgelere yazılması, bugün bu gereksiz tartışmaların ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Yine, sözlü anlatılara vâkıf olmadan, sadece belgelerde yazılı olan eksik ve birbiriyle çelişen tarihleri ve isimleri kullanarak yorum yapmaya çalışan bir kısım araştırmacılar yüzünden de bugün bu tür çelişkili iddialar, bu konuda bilgi sahibi olmayanlar tarafından ciddiye alınıp tekrarlanmakta ve bu durum adeta bir kısır döngü haline gelmektedir” diyerek de son noktayı koyar²⁰.

¹⁵ Taş, *Orta Asya’dan Anadolu’ya Uzanan...*, s. 142.

¹⁶ Taş, *Orta Asya’dan Anadolu’ya Uzanan...*, s. 143.

¹⁷ Taş, *Orta Asya’dan Anadolu’ya Uzanan...*, s. 146.

¹⁸ Kibar Taş, “Aleviliğin Tanımı ve Temel İbadetleri (Kureyşan Ocağı Özelinde)”, *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi*, Sayı 104, Yıl 2022, s. 480.

¹⁹ Taş, “Seyyid Mahmud-ı Kebir’in (Kureyş)...”, s. 3251.

²⁰ Taş, “Seyyid Mahmud-ı Kebir’in (Kureyş)...”, s. 3259.

Yazardan yapılan son alıntıya göre yazarımız *sözlü anlatılara vâkıf olmayan, sadece belgelerde yazılı olan eksik ve birbiriyle çelişen tarihleri ve isimleri kullanarak yorum yapmaya çalışan bir kısım araştırmacılara* veryansın eder. Hâlbuki kendisi, biri hariç tamamı Kureyşanlı olan kaynaklarından aldığı bilgiler sonucunda “şecere”nin Kureyşanlıların olduğunu, Derviş Gevr’in *seyyid* olmadığını ve ona Kureyş tarafından himmet/nefes verildiğini bütün açıklığıyla tartışmasız bir şekilde *ortaya koymuştur*²¹.

Yazar bu iddiayı sık sık dillendirmesinin altında yatan sebebi şöyle izhar eder; *Derviş Gevr ocağı mensupları Kureyşanlıların rayveri/rehberi iken, Kureyşanlılar da onların pirleridir*²². Ocaklar arasında “Mürşid Ocağı”, “Pir Ocağı”, “Rehber Ocağı”, “Dikme Ocaklar” vb. hiyerarşik bir sıralamadan söz edilse de bu yapı herkes tarafından kabul edilmediği gibi ocaklar arasında bir üstünlüğe de işaret etmez. Bu yüzden yazarın *Derviş Gevrler, Kureyşanların rehberleridir, Kureyşanlar da Derviş Gevrânların pirleridir* şeklindeki iddiasının kabul edilebilir bir tarafı yoktur. Ayrıca bu iddia Alevi-Bektaşî ocak sisteminin temelinde yer alan *El ele, el Hakk’a* ilkesiyle de çelişir. Nitekim her ocakzadenin bir rehberi, bir mürşidi, bir de piri vardır. Örneğin Kureyşanlı Ezeli Doğanay bu durumu şöyle açıklar;

“Kureyşanlıların bir kısmı Üryan Hızırların talipleridir, bir kısmı ise Ağuçanların talipleridir. Dersim’deki Kureyşanlıların bir kısmı Babamansurların talipleridir. Bir kısmı ise kardeş kardeşi kendine pir etmiş, yani Kureyşanlılar yine Kureyşanlıların talipleridir. Pülümür ve Erzincan’daki Kureyşanlıların bir kısmı ise Şeyh Ahmed Ocağı’na talip olmuşlar. Şimdi burada ilginç olan normalde yola göre erkâna göre eğer Kureyşanlılar Ağuçan’a veya Babamansur’a ikrar vermişlerse o zaman bütün Kureyşanlıların pirinin Babamansur ya da Ağuçan olması gerekir. Ancak Kureyşânlılarda böyle değildir²³”.

Öte yandan, görüştüğüm bazı Derviş Gevr Ocağı mensupları yazar tarafından sık sık dillendirilen bu iddianın kesinlikle yanlış olduğunu, tarihin hiçbir döneminde ve hiçbir bölgede Kureyşanların kendi pirleri olmadığını ifade etmişlerdir.

Yazarın şecereyi nasıl tahrif ettiğine dair yukarıda verdiğim örnekler sanırım yeterlidir. Aslında yazar sadece yukarıda detaylı bir şekilde üzerinde durulan şecereyi tahrif etmekle kalmamış, aynı zamanda Kureyşanlıların elinde bulunan şecereyi/icazetnameyi de tahrif etmiştir. Yazarın çalışmasının Ek-II kısmında aslını ve çevirisini verdiği şecere Adıyaman/Kındırali köyünde ikamet eden Kureyşanlılardan Zülfikar Dedeoğlu’nun elinde bulunmakta olup şecerede Kureyşan Ocağı’nın atası Hacı Kureyş’in adı geçer. Hacı Kureyşle ilgili hiçbir bilginin bulunmadığı şecerelere güçlü sözlü gelenek vurgusu yapa yapa sahip çıkan yazarımız Hacı Kureyş’in adının geçtiği şecereyi/icazetnameyi ise Kureyşanlıların şeceresi olarak kabul etmez. Yazarımız bunun sebebini ilginç bir şekilde *Ancak bu belgede Hacı Kureyş adı da geçmektedir. Bu da neden bu “şecere”nin Kureyşânlılarda olduğunu bize açıklamaktadır. Fakat bu sadece bir isim benzerliği olmalı* diyerek kendine göre bir argüman geliştirerek reddeder²⁴. Onu bu düşünceye sevk eden kaynak Kureyşanlı Zülfikar Dedeoğlu’nun halasının kızı Zeynep Keskin’dir. Zira o, yazarın ifadesiyle *üzerine basa basa İmam Musa-i Kazım evladı olduklarını* ifade etmiştir²⁵. Tabii ki yazarımız hemen ikna olmuş, diğer kaynaklarına gösterdiği teslimiyeti Zeynep Keskin’den esirgememiş, onun verdiği bilgiyi sorgulamaya gerek duymadan kabul etmiştir. Ona göre *belgede Hacı Kureyş adının geçmesi*

²¹ Taş, *Orta Asya’dan Anadolu’ya Uzanan...*, s. 167, 200; Taş, “Seyyid Mahmud-ı Kebir’in (Kureyş)...”, s. 3259.

²² Taş, *Orta Asya’dan Anadolu’ya Uzanan...*, s. 164.

²³ Taş, *Orta Asya’dan Anadolu’ya Uzanan...*, s. 164.

²⁴ Ezeli Doğanay ile Kureyşanlılar Üzerine Bir Konuşma (URL-2), Süleyman Ateş, TV 10; <https://tr-tr.facebook.com/yemisdere/posts/3977788365585025> (Erişim Tarihi, 30/04/2025)

²⁵ Taş, *Orta Asya’dan Anadolu’ya Uzanan...*, s. 148-149.

²⁶ Taş, *Orta Asya’dan Anadolu’ya Uzanan...*, s. 148.

“şecere”nin neden Kureyşanlılarda olduğunu açıklasa da bu durum yazarımız için bir anlam ifade etmez. Bu sadece bir isim benzerliğinden ibarettir. Fakat bazı Kureyşanlıların bu şecereyi/icazetnameyi kendi şecereleri olarak kabul ettiklerinden nedense hiç bahsetmez²⁶. Yazarın kabul etmediği icazetname ise şöyledir;

Birinci dairenin içinde şu yazılıdır: Nasrın Nasrın min İkinci dairenin içinde: Allahi ve fethun garib ve beşşiril mü'minin Ya Allah, Ya Muhammed, Ya Ali. Birinci ve ikinci daire içinde Saf Suresi'nin 13. ayeti yazılıdır. Ayet her iki daire içine bölüştürülmüştür. Manası: “Yardım Allah'tandır ve zafer yakındır.”

Esirgeyen ve çok bağışlayan Allah'ın adıyla. Şükür, kulu ve peygamberi Muhammed (A.S.)'a kitap gönderen, tövbeleri kabul eden, çok bağış sahibi, kulları için nice sebepler yaratan, zorlukları kolaylaştıran, kullarına her türlü nimeti veren ve kâinattaki diğer varlıkları onların emrine sunan, gökyüzünü direksiz durduran ve onu bir çadır gibi kullarının üzerine koyan, yeryüzünü kullarına bir elbise gibi giydiren onun nimetlerinden yararlandırıan, o şimşek ve gök gürültüsünün korkusunu ve şiddetini kulları üzerinde azaltarak onları hafifleterek kullarına acıyan, yeryüzünde çeşit çeşit bitkiler yaratarak onlarla kullarına ikram eden, topraktan türlü türlü meyve ve sebzeleri temiz olarak çıkarıp ikram eden, yer altında çeşit çeşit altın ve gümüş yaratan, onları kullarına sunan âlemlerin Rabbi ve kıyamet gününün tek hükümrânı olan Allah'a olsun. İşbu belge, gerçekleri tam anlamıyla bilen, büyük şeyh, ariflerin tacı ve dertlilerin ilacı, peygamber efendimizin mübarek sülalesinden olan Seyyid Ebü'l-Vefa Hazretlerinden icazet almaya hak kazanan, kulluğunu hakkıyla yapan Fahr'ın oğlu olan Şeyh Yusuf için düzenlenmiştir. Allah hepsinin ruhunu kutsal kılsın-. Bu icazetle Şeyh Yusuf, bu yolun bütün erkânını yerine getirmeye ve başkalarına bunu yaptırmaya hak kazanmıştır.

Kendisine icazet, seccade, alem, kandil, zenbil ve destur verilmiş olup, verilen bağışları almaya, verilen bağışları uygun yerlere kullanmaya, isteği ve uygun gördüğü kişileri göreve getirmeye veya görevden almaya, görevlerini yerine getirmeyen ve bu yolun gereklerine uymayan müritleri tekkeden uzaklaştırmaya yetkili kılınmıştır. Bu icazeti kendisine iyilerin önde geleni şeyh, salih, abid, güzel soy sahibi Ahmed-Allah onun bereketinden sizi ve bizi kismetlendirsün-vermiştir. Şeyh Ahmed'e de bu erkânı sürdürme, müritlere ve muhiblere bu yolun gelenek ve gereklerini öğretme ve tatbik etme işini de büyük şeyh, yüce insan Şeyh Yusuf b. Şeyh Seyyid Ahmed vermiştir ve ona, bu yolda olan dervişleri eğitime, onları bir görevden diğerine tayin etme, onları görevden alma, tarikatın dışında olanları bu yola alıştırma ve onların kalplerini kazanma, yola giren dervişlere diğer insanlardan ayrı olduklarını, onlardan daha fazla sorumlulukları olduğu işini hatırlatmasını emretmiştir. Ayrıca yine onlara bu büyük düşünceyi öğretmeyi, güzel edep ve terbiyeyi, bu yolun gerektirdiği en iyi ahlakı, bunu yaparken hurka, kandil gibi fakirlik yolu olan bu yolun diğer gereklerini ihmal etmemeyi öğretmesini, kendisine tekkede kullanılmak üzere verilecek her türlü sadaka ve bağışları Allah celle celalühunun mübarek kitabımızda buyurduğu şekilde almasını emretti. Bütün bunları yaptığı zaman Allah'ın kendisinden razı olacağı gibi, mübarek kişi, arifler tacı, gönüller ilacı Seyyid Ebü'l-Vefa Hazretleri'nin de ruhaniyyetini memnun edeceğini ve şefaatini kazanacağını işaret etti.

Bu icazet, büyük Şeyh Yusuf'un durumu ve liyakatı göz önüne alınarak yazılmıştır. Daha sonra bu icazet Seyyid Ahmed tarafından da tastik edilmiştir- Allah her ikisinden de razı olsun. Bu mübarek icazet Şeyh Yusuf b. Fahr'a tarafımızdan mühürlenerek verilmiştir. Ona da bu icazet Seyyit Ahmet'ten intikal etmiştir-Allah her ikisinin de bereketini üzerimizden eksik etmesin.-Ona da Seyyit Yusuf'tan, ona da Seyyid Ishak'tan, ona da Seyyid Veys'ten, ona da Seyyid Şerafettin'den, ona da Seyyid Osman'dan, ona da Seyyid Salih'ten, ona da ariflerin tacı, büyük şeyh Seyyid Ebü'l-Vefa'dan, ona da Şeyh Muhammed Şenbeki'den, ona da Ebu Bekir el-Hevvari'den, ona da Şeyh Muhammed en-Nahrevari'den, ona da Şeyh Sallî et-Teskeri'den, ona da Şeyh Hasan el-Basri'den, ona da marifetin ve yüceliklerin denizi, Hasan ve Hüseyin'in mübarek babası Hazret-i Ali efendimizden, ona da peygamberlerin en büyüğü, Allah'ın en sevgili kulu, tüm mahlûkatın kendisi için yaratıldığı Muhammed Mustafa'dan bu icazet verilmiştir. Bu icazet Şevval ayında yazılmıştır. Sene 35.

İcazetin kendisine verildiği Şeyh Yusuf'un soyu:

Şeyh Yusuf b. Şeyh Fahr b. Şeyh Ali b. Şeyh Hüseyin b. Hacı Kureyş b. Şeyh İmadü'd-din b. Şeyh Kureyş Kera? b. İmadü'd-din b. Şeyh Ali b. Şeyh Sa'd el-Kureyş b. Sultan Abdü's-Semin Sultan İzzettin b. Sultan Abdülaziz b. Sultan Abdullah b. Kays b. Kays b. Abdülmelik b. Hasan b. Kays b. Abbas Allah hepsinden razı olsun-. Ki Abbas'ın nesli Abdülmuttalib b. Haşim b. Abdülmennaf b. Kusay b. Kulab b. Murre b. Ka'b b. Luey b. Galib b. Fihri b. Malik b. Nadr b. Kunah b. Huzeyme b. Müdrizke b. İlyas b. Müdrake b. Nefer b. Ma'd b. Adnan b. Ezdiz b. Süleyman b. Hamd b. Kaydar b. İsmail b. İbrahim Halilürrahman aleyhisselam b. Taruh b. Yahor b. Esra b. Argon b. Faliğ b. Gabir b. Salih Fahşed b. Sam b. Nuh b. Müteveşşih b. Ahnuh b. Ve huve İdris b. Burd b. Mehlayil b. Kusan b. Anuş b. Şit b. Adem aleyhisselam.

Salatü selam Muhammed Mustafa'nın ve onun Ehl-i Beyti'nin üzerine olsun²⁷.

Sonuç

Eri erden seçen kördür! Bu bağlamda Anadolu'yu mayalayan Kureyşan Ocağı'nın kurucusu ile Derviş Gevr/Beyaz Ocağı'nın kurucusunu birbiriyle yarıştırmak hem edeben hem ilmen gereksizdir. Her ikisi de diğer veliler gibi sonsuz bir saygıyı hak eder. Hâl böyleyken, akademinin meşrulaştırıcı rolünü/gücünü belgeleri çarpıtarak kendi ocağı lehine kullanmak

²⁶ Ezeli Doğanay ile Kureyşanlılar Üzerine Bir Konuşma (URL-2), Süleyman Ateş, TV 10; <https://tr-tr.facebook.com/yemisdere/posts/3977788365585025> (Erişim Tarihi, 30/04/2025)

²⁷ Yalçın-Yılmaz, *Anadolu'da Bir Oymağın...*, s. 196-199; Bkz. *Ve hüve Şeyh ismuhi Şeyh Yusuf b. Şeyh Fahr b. Şeyh Ali b. Şeyh Hüseyin b. Hacı Kureyş b. Şeyh İmadüddin b. Şeyh Kureyş Kerra (Kura-Kurra) b. İmadüddin b. Şeyh Ali b. Şeyh Sa'd el-Kureyş b. Sultan b. Abdüssemin b. Sultan İzzettin b. Sultan Abdülaziz b. Sultan Abdullah b. Kays b. Kays b. Abdülmelik b. Hasan Ishaki b. Kays b. Abbas radiyallahü anhüm ecmein ve nesluhi Abdülmuttalib b. Haşim b. Abdülmennaf b. Kusay b. Kulab b. Murre b. Ka'b b. Luy b. Galib b. Fehr b. Malik b. Nadr b. Kunah b. Huzeyme b. Medreke b. İlyas b. Mudir b. Nefer b. Ma'd b. Adnan b. Ezdiz b. Süleyman b. Hamd b. Kaydar b. İsmail b. İbrahim Halilürrahman aleyhisselam b. Tarih b. Yahor b. Esra b. Argo b. Faliğ b. Gabir b. Salih Fahşed b. Sam b. Nuh b. Müteveşşih b. Ahnuh b. ve huve İdris b. Burd b. Mehlayil b. Kusan b. Enuş b. Şit b. Adem aleyhisselam ve sallallahü ala seyyidina Muhammedin ve ala alihi ve sahbihi ve sellim.*

beyhude ve gereksiz bir çabadır. Yazar kendi ocağına ait olan bir icazetnameyi reddedip aile ve ocak mensuplarından derlediği bazı bilgilerle başka bir ocağına ait olduğu anlaşılan şecereyi sahiplenmekte, bunu yaparken de hiçbir akademik kurala riayet etmemektedir. Üstelik *ocak standartları enstitüsü* ve nakibü'l eşraf gibi kim ocak kim seyyid karar vermekte de hiçbir beis görmemektedir. Bağlı olduğu ocağı yüceltmek için *Derviş-i Gevr sürekli Kureyş'in yanında gezdiği için* şeklinde hiçbir ilmî üsluba uymayan ifadeler kullanmaktan çekinmez. Fakat çalışmasının bir yerinde şecereleri tahrif nedenini şöyle itiraf eder; *Çünkü "ocak" olarak anılmak için, Hz. Hüseyin soyundan gelen kerametli bir dervişin/evliyanın soyundan gelmek gerek.* Hâlbuki yazar tarafından ceddi olduğu ifade edilen Kureyş'in güçlü sözlü gelenek vurgusu arkasına sığınılıp Derviş Gevr'e ait şecerenin eğilip bükülmesine ihtiyacı yoktur. Zira bölgede onunla ilgili pek çok keramet anlatılabilmiştir. Dahası insanların eşit olduğu, köleliğin Hak katında günah olduğu, kadın ve erkeğin birbirlerine üstün olmadığı gibi modern dönemlere ait fikirleri taşıyormuş gibi gösterilmesi de beyhude bir çabadır. Ez-cümle, *Eri erden seçen kördür!* Fakat bir kez daha ifade edelim ki eldeki belgeler Ali Yaman, Alpaslan Demir, Alemdar Yalçın ve Hacı Yılmaz'ın da altını çize çize hem sözlü hem yazılı bir şekilde belirttikleri gibi Derviş Gevr Ocağı'na aittir. Yazar kendi ocağına ait şecerelerle ilgili tarih metodolojisine sadık kalarak araştırmalar yaparsa hem yola hem de akademiye hizmet etmiş olacaktır.

Kaynakça

- Birdoğan, Nejat, *Anadolu ve Balkanlar'da Alevi Yerleşmesi Ocaklar-Dedeler-Soyağaçları*, İstanbul 1992.
- Demir, Alpaslan, "Kureyşan Ocağına Ait İki Şecere Üzerine Birkaç Söz: Şeyh Mahmudü'l-Kebir ya da Derviş Beyaz Kimdir", *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi*, Sayı 23, Yıl 2002, s. 133-146.
- Ezeli Doğanay ile Kureyşanlılar Üzerine Bir Konuşma, Süleyman Ateş, TV 10; <https://tr-tr.facebook.com/yemisdere/posts/3977788365585025> (Erişim Tarihi, 30/04/2025)
- Gülten, Sadullah, *Heterodoks Dervişler ve Aleviler*, Timaş Yayınları, İstanbul 2023.
- Prof 1400, *Ehlibeyt Nesli Seyyid Mahmud Hayrani ve Evladları*, İstanbul 1993.
- Taş, Kibar, "Seyyid Mahmud-ı Kebir'in (Kureyş) Seyyid Mahmud Hayrani ve Derviş Beyaz/Gevr ile Tarihi Bağı", *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 6 (43), Yıl 2019, s. 3248-3260.
- _____, "Aleviliğin Tanımı ve Temel İbadetleri (Kureyşan Ocağı Özelinde)", *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi*, Sayı 104, Yıl 2022, s. 471-490.
- _____, *Orta Asya'dan Anadolu'ya Uzanan Köklü Tarihi ile Kureyşan Ocağı*, Kalan Yayınları, İstanbul 2023.
- Yalçın, Alemdar -Hacı Yılmaz, *Anadolu'da Bir Oymağın Kültürel Kodları Koreşanlılar*, Gece Kitaplığı, Ankara 2017.
- Yaman, Ali, "Kızılbaş Alevi Ocakları Hakkında Tartışmalar: Derviş Beyaz Ocağı İle Kureyşan Ocağı Farklıdır!..."; https://www.alevibektasi.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=631:kziba-alevi (Erişim Tarihi 30/04/2025)